WYROK SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI
(pierwsza izba w składzie powiększonym)
z dnia 14 grudnia 2004 r. *

W sprawie T-317/02

Fédération des industries condimentaires de France (FICF), z siedzibą w Paryżu (Francja),

Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de Roquefort, z siedzibą w Millau (Francja),

Comité économique agricole régional „fruits et légumes de la région Bretagne" (Cerafel), z siedzibą w Morlaix (Francja),

Comité national interprofessionnel des palmipèdes à foie gras (CIFOG), z siedzibą w Paryżu (Francja),

reprezentowani przez adwokatów O. Prosta oraz M.J. Jacquota,

strona skarżąca,

* Język postępowania: francuski.

przeciwko

Komisji Wspólnot Europejskich, reprezentowanej przez P. J. Kuijpera oraz G. Boudot, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana,

mającej za przedmiot wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji nr 2002/604/WE z dnia 9 lipca 2002 r. kończącej postępowanie badawcze w sprawie przeszkód w handlu w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 3286/94 polegających na praktykach handlowych utrzymywanych przez Stany Zjednoczone Ameryki Północnej w imporcie musztardy gotowej (Dz.U. L 195, str. 72),

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
(pierwsza izba w składzie powiększonym),

w składzie: B. Vesterdorf, Prezes, P. Mengozzi, M.E. Martins Ribeiro, F. Dehousse i I. Labucka, sędziowie,

sekretarz: H. Jung,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 14 września 2004 r.,

wydaje następujący

Wyrok

Ramy prawne

1 Artykuł 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 3286/94 z dnia 22 grudnia 1994 r. ustanawiającego procedury wspólnotowe w zakresie wspólnej polityki handlowej w celu zapewnienia wykonania praw Wspólnoty zgodnie z zasadami handlu międzynarodowego, w szczególności tymi ustanowionymi pod auspicjami Światowej Organizacji Handlu (WTO) (Dz.U. L 349, str. 71) w brzmieniu zmienionym rozporządzeniem Rady (WE) nr 356/95 z dnia 20 lutego 1995 r. (Dz.U. L 41, str. 3) (zwanego dalej „rozporządzeniem 3286/94") stanowi:

„Niniejsze rozporządzenie ustanawia procedury wspólnotowe [w] dziedzinie wspólnej polityki handlowej w celu zapewnienia poszanowania praw Wspólnoty zgodnie z zasadami handlu międzynarodowego, w szczególności ustanowionymi pod auspicjami Światowej Organizacji Handlu, i z zastrzeżeniem poszanowania istniejących międzynarodowych obowiązków i procedur, które mają na celu:

[...]

b) reagowanie na przeszkody w handlu, które wywierają wpływ na rynek państwa trzeciego, w celu usunięcia niekorzystnych skutków w handlu, które z nich wynikają.

Procedury te stosuje się w szczególności do wszczęcia, a następnie prowadzenia oraz zakończenia procedur rozstrzygania sporów międzynarodowych w dziedzinie wspólnej polityki handlowej".

2 Artykuł 2 rozporządzenia nr 3286/94 stanowi:

„1. Do celów niniejszego rozporządzenia, »przeszkodami w handlu« są wszelkie praktyki handlowe przyjęte lub utrzymywane przez państwo trzecie, w stosunku do których zasady handlu międzynarodowego ustanawiają prawo do wszczęcia postępowania. Takie prawo istnieje, gdy zasady handlu międzynarodowego albo kategorycznie zabraniają, albo przyznają innej poszkodowanej stronie prawo dochodzenia likwidacji skutków danej praktyki.

2. Do celów niniejszego rozporządzenia oraz na mocy ust. 8 »prawami Wspólnoty« są międzynarodowe prawa handlowe, z których może ona skorzystać zgodnie z zasadami handlu międzynarodowego. W tym kontekście »zasadami handlu międzynarodowego« są przede wszystkim zasady ustanowione pod auspicjami WTO i przewidziane w załącznikach do Porozumienia ustanawiającego Światową Organizację Handlu, lecz mogą to być także zasady przewidziane w każdej innej umowie, której stroną jest Wspólnota i która określa zasady stosowane w handlu między Wspólnotą a państwami trzecimi.

[...]

4. Do celów niniejszego rozporządzenia »niekorzystnymi skutkami w handlu« są te, które powodują przeszkody w handlu lub które grożą ich spowodowaniem w odniesieniu do towaru lub usługi przedsiębiorstw Wspólnoty na rynku każdego państwa trzeciego i które mają istotny wpływ na gospodarkę Wspólnoty czy też regionu Wspólnoty lub też na sektor działalności gospodarczej Wspólnoty. Fakt, że

składający skargę odczuwa niekorzystne skutki, nie jest sam w sobie uważany za wystarczający, by uzasadnić podjęcie jakichkolwiek działań przez instytucje wspólnotowe.

[...]".

3 Artykuł 4 rozporządzenia nr 3286/94 stanowi:

„1. Każde przedsiębiorstwo Wspólnoty lub jednostka posiadająca lub nieposiadająca osobowości prawnej, działająca w imieniu jednego lub więcej przedsiębiorstw Wspólnoty, które uważa, że takie przedsiębiorstwa Wspólnoty odczuły niekorzystne skutki handlowe w wyniku przeszkód w handlu, które wywarły wpływ na rynek państwa trzeciego, może wnieść pisemną skargę. Jednakże skarga taka jest dopuszczalna jedynie wówczas, gdy domniemana w niej przeszkoda w handlu jest objęta zakresem prawa do wniesienia skargi ustanowionego zgodnie z zasadami handlu międzynarodowego przewidzianymi w wielostronnych umowach handlowych.

2. Skarga musi zawierać dostateczne dowody istnienia przeszkód w handlu oraz wynikających z nich niekorzystnych skutków. Dowody niekorzystnych skutków w handlu muszą zostać podane w oparciu o wykaz ilustrujący czynniki, określone w art. 10, gdy sytuacja tego wymaga".

4 Artykuł 5 rozporządzenia nr 3286/94 zatytułowany „Procedury składania skarg" brzmi następująco:

„1. Skargę składa się do Komisji, która przesyła jej kopię państwom członkowskim.

2. Skarga może zostać wycofana, a postępowanie w tym przypadku zakończone, chyba że takie zakończenie nie leżałoby w interesie Wspólnoty.

3. W przypadku gdy po konsultacji staje się jasne, że skarga nie zawiera dostatecznego dowodu uzasadniającego wszczęcie dochodzenia, składający skargę powinien zostać o tym poinformowany.

4. Komisja decyduje jak najszybciej o uruchomieniu procedury badawczej Wspólnoty po wniesieniu skargi zgodnie z art. 3 lub 4; decyzja jest zazwyczaj podejmowana w terminie 45 dni od złożenia skargi; okres ten może zostać zawieszony na wniosek lub za zgodą skarżącego, aby umożliwić przedstawienie informacji uzupełniających, które mogą być potrzebne dla pełnej oceny słuszności sprawy skarżącego".

5 Artykuł 7 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94 przewiduje:

„W celu przeprowadzenia konsultacji na mocy niniejszego rozporządzenia ustanawia się Komitet Doradczy zwany dalej »Komitetem«, składający się z przedstawicieli każdego państwa członkowskiego, z przedstawicielem Komisji jako przewodniczącym".

6 Artykuł 8 rozporządzenia nr 3286/94 stanowi:

„1. W przypadku gdy po konsultacji staje się jasne dla Komisji, że istnieją dostateczne dowody uzasadniające wszczęcie procedury badawczej oraz że jest ona konieczna w interesie Wspólnoty, Komisja działa następująco:

a) ogłasza wszczęcie procedury badawczej w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*; ogłoszenie takie wskazuje produkt lub usługę oraz państwa

zainteresowane, daje streszczenie otrzymanych informacji oraz zapewnia, że wszystkie istotne informacje mają być przekazywane Komisji; określa też termin, w którym zainteresowane strony mogą wnioskować o wysłuchanie ich ustnych wystąpień przez Komisję zgodnie z ust. 5.

b) powiadamia oficjalnie przedstawicieli państwa lub państw, które są przedmiotem procedury z którymi, o ile stosowne, mogą odbywać się konsultacje;

c) przeprowadza badanie na szczeblu Wspólnoty, działając we współpracy z państwami członkowskimi.

[...]

4. a) Składający skargę oraz zainteresowani eksporterzy i importerzy, a także przedstawiciele zainteresowanego państwa lub państw mogą badać wszelkie informacje udostępnione Komisji, z wyjątkiem dokumentów wewnętrznych na użytek Komisji i administracji, pod warunkiem, że informacje te są istotne dla ochrony ich interesów i nie są poufne w znaczeniu art. 9 oraz że są wykorzystywane przez Komisję w jej procedurze badawczej. Zainteresowane osoby skierują do Komisji pisemny uzasadniony wniosek, wskazujący żądane informacje.

b) Składający skargę oraz zainteresowani eksporterzy i importerzy, a także przedstawiciele zainteresowanego państwa lub państw mogą zwrócić się o poinformowanie ich o głównych faktach i uwagach wynikających z procedury badawczej.

5. Komisja może wysłuchać zainteresowanych stron. Wysłuchuje, jeżeli w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu opublikowanym w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* zgłosiły one pisemny wniosek o wysłuchanie, wykazując, że są stroną głównie zainteresowaną wynikiem postępowania.

[...]

8. Po zakończeniu swojego badania Komisja składa sprawozdanie Komitetowi. Sprawozdanie zazwyczaj powinno być przedstawione w ciągu pięciu miesięcy od ogłoszenia o wszczęciu procedury, chyba że złożoność badania jest taka, że Komisja przedłuża ten okres do siedmiu miesięcy".

7 Artykuł 10 rozporządzenia nr 3286/94 dotyczący badania dowodów stanowi:

„[...]

4. W przypadku gdy istnieje domniemanie co do niekorzystnych skutków w handlu, Komisja bada oddziaływanie tych niekorzystnych skutków na gospodarkę Wspólnoty lub regionu Wspólnoty, lub na sektor działalności gospodarczej. W tym celu Komisja może uwzględnić, tam gdzie istotne, czynniki w rodzaju tych, które wymieniono w ust. 1 i 2. Niekorzystne skutki w handlu mogą pojawić się między innymi w sytuacji, gdy przepływy handlowe dotyczące produktu lub usługi są wstrzymywane, utrudniane lub odwracane w wyniku jakiejkolwiek przeszkody w handlu lub w sytuacji, gdy przeszkody w handlu w poważnym stopniu wywarły wpływ na dostawy lub czynniki produkcji (np. części składowe lub surowce) przedsiębiorstw Wspólnoty. Kiedy istnieje domniemanie co do niekorzystnych skutków w handlu, Komisja bada również, czy też da się jasno przewidzieć, że określona sytuacja prawdopodobnie rozwinie się w rzeczywiste niekorzystne skutki w handlu.

5. Badając dowody niekorzystnych skutków w handlu, Komisja ma także na uwadze przepisy, zasady i praktyki regulujące prawo do wniesienia skargi zgodnie z właściwymi międzynarodowymi zasadami określonymi w art. 2 ust. 1.

[...]".

8 Zgodnie z art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94:

„W przypadku gdy ustalono w wyniku procedury badawczej, że interesy Wspólnoty nie wymagają żadnych działań, procedura zostaje zakończona zgodnie z art. 14".

9 Artykuł 12 rozporządzenia nr 3286/94 stanowi:

„1. W przypadku gdy ustalono (w wyniku procedury badawczej, chyba że sytuacja faktyczna i prawna jest taka, że procedura badawcza nie może być wymagana), że działanie jest potrzebne w interesie Wspólnoty w celu zapewnienia poszanowania praw Wspólnoty zgodnie z zasadami handlu międzynarodowego w celu usunięcia [...] niekorzystnych skutków w handlu przyjętych lub utrzymywanych przez państwa trzecie, zostaną określone odpowiednie środki zgodnie z procedurą określoną w art. 13.

[...]".

10 Artykuł 14 rozporządzenia nr 3286/94 stanowi:

„1. O ile nastąpi odwołanie do procedury, o której stanowi niniejszy artykuł, sprawa powinna zostać przedłożona na forum Komitetu przez jej przewodniczącego.

2. Przedstawiciel Komisji przedstawia Komitetowi wersję roboczą decyzji, która ma zostać podjęta. Komitet omawia sprawę w terminie, który ma być ustalony przez przewodniczącego w zależności od pilności sprawy.

3. Komisja podejmuje decyzję, którą komunikuje państwom członkowskim i którą stosuje się w terminie 10 dni, jeśli w tym okresie żadne państwo członkowskie nie przekaże sprawy do Rady.

4. Rada może, na wniosek państwa członkowskiego i stanowiąc większością kwalifikowaną, zweryfikować decyzję Komisji.

5. Decyzję Komisji stosuje się po okresie 30 dni, jeśli Rada nie wydała orzeczenia w tym okresie, licząc od dnia przekazania sprawy Radzie".

Okoliczności powstania sporu

11 Między 1981 r. a 1996 r. Rada przyjęła kilka dyrektyw w ramach zwalczania używania pewnych związków o działaniu hormonalnym w paszach dla zwierząt, w szczególności celem zapewnienia ochrony zdrowia ludzi.

12 Stany Zjednoczone Ameryki (zwane dalej „Stanami Zjednoczonymi") spowodowały wszczęcie przed organami WTO postępowania w przedmiocie rozstrzygania sporów, zmierzając do zakwestionowania zgodności przepisów wspólnotowych z zasadami tej organizacji.

13 W dniu 18 sierpnia 1997 r. zespół orzekający uznał tę regulację wspólnotową za niezgodną z zasadami WTO.

14 W dniu 16 stycznia 1998 r. Organ Apelacyjny przyjął raport utrzymujący w mocy tę decyzję.

15 Na skutek przyjęcia w dniu 13 lutego 1998 r. tego raportu przez Organ Rozstrzygania Sporów (zwany dalej „ORS"), termin doprowadzenia przepisów wspólnotowych do zgodności z zasadami WTO został ustalony orzeczeniem arbitrażowym na dzień 13 maja 1999 r.

16 Jako że Wspólnota Europejska nie zmodyfikowała swoich przepisów w wyznaczonym terminie, w dniu 3 czerwca 1999 r. Stany Zjednoczone zażądały od ORS zgodnie z art. 22 ust. 2 Uzgodnienia w sprawie zasad i procedur regulujących rozstrzyganie sporów załączonego do Porozumienia Ustanawiającego WTO (zwanego dalej „Uzgodnieniem") udzielenia zezwolenia na zawieszenie kontyngentów taryfowych na kwotę 202 mln dolarów amerykańskich (USD) rocznie. W tym samym czasie USA sporządziły listę produktów, których mogłoby dotyczyć zawieszenie kontyngentów taryfowych. Wśród nich znalazła się musztarda gotowa.

17 W następstwie orzeczenia arbitrażowego z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie łącznej kwoty zawieszenia kontyngentów taryfowych, w dniu 26 lipca 1999 r. ORS zezwolił Stanom Zjednoczonym na zawieszenie tych kontyngentów na kwotę 116,8 mln USD rocznie oraz na narzucenie dodatkowego cła o stawce 100% na produkty pochodzące z państw członkowskich Wspólnoty Europejskiej, w tym na musztardę gotową.

Stany Zjednoczone podjęły jednakże decyzję o niestosowaniu zawieszenia kontyngentów taryfowych w stosunku do produktów pochodzących ze Zjednoczonego Królestwa.

18 W dniu 7 czerwca 2001 r. Fédération des industries condimentaires de France (zwana dalej „FICF" lub „składającą skargę"), która skupia głównych francuskich producentów musztardy gotowej, złożyła zgodnie z art. 4 rozporządzenia nr 3286/94 skargę do Komisji Europejskiej.

19 W skardze tej zaznaczono w szczególności, że selektywne stosowanie retorsji przez Stany Zjednoczone jest sprzeczne z art. 22 Uzgodnienia w tym sensie, że środki zawieszające kontyngenty taryfowe, na które zezwolił ORS, mogą być stosowane wyłącznie w stosunku do uprzednio skazanego „zainteresowanego członka", w tym przypadku Wspólnoty Europejskiej jako całości, a nie względem poszczególnych państw członkowskich. Treść skargi wskazywała również na to, że stworzona przez Stany Zjednoczone przeszkoda w handlu spowodowała niekorzystne skutki w handlu, w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94, dla eksportu musztardy gotowej przez przedsiębiorstwa należące do FICF oraz że w interesie Wspólnoty leży wszczęcie zgodnie z rozporządzeniem nr 3286/94 postępowania przeciwko środkom podjętym przez Stany Zjednoczone

20 W wyniku złożonych przez składającą skargę dowodów Komisja zgodnie z art. 8 rozporządzenia nr 3286/94 opublikowała w dniu 1 sierpnia 2001 r. ogłoszenie o wszczęciu postępowania badawczego dotyczącego przeszkody w handlu polegającej na stosowanych przez Stany Zjednoczone praktykach handlowych w zakresie importu musztardy gotowej (Dz.U. 2001, C 215, str. 2).

21 Ogłoszenie to precyzowało w pkt 2, że „badanie wszczęte przez Komisję może obejmować również inne produkty, jakich mogłyby w ten sam sposób co musztardy gotowej dotyczyć podjęte środki, a zwłaszcza produkty, w stosunku do których dane podmioty, które zgłoszą swoje zainteresowanie, w terminie [trzydziestu dni od dnia publikacji ogłoszenia] dostarczą dowody, że zarzucane praktyki mają do tych produktów zastosowanie" [tłumaczenie nieoficjalne].

22 Kilka organizacji zawodowych zwróciło się do Komisji w wyznaczonym terminie. Wśród nich Comité national interprofessionnel des palmipèdes à foie gras (międzyzawodowy krajowy komitet drobiu hodowanego na foie gras), Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de Roquefort (generalna konfederacja producentów mleka owczego) oraz Comité économique agricole régional „fruits et légumes de la région Bretagne" (regionalny, rolniczy komitet gospodarczy „owoce i warzywa z Bretanii"). Na skutek wyrażenia takiego zainteresowania, działając na podstawie pkt 2 ogłoszenia o wszczęciu postępowania, Komisja zadecydowała o rozszerzeniu postępowania badawczego na foie gras, roquefort i szalotki.

23 W dniu 6 marca 2002 r., po zakończeniu badania, Komisja poinformowała Komitet, o którym mowa w art. 7 rozporządzenia nr 3286/94, o wnioskach dochodzenia, a następnie w dniu 27 marca 2002 r. przesłała mu sprawozdanie z badania. Sprawozdanie to zawierało propozycję zakończenia postępowania.

24 W dniu 23 kwietnia 2002 r. Komisja wysłała do doradcy FICF jawną wersję sprawozdania z badania. W swoim piśmie Komisja uściśliła, że Komitet, o którym mowa w art. 7 rozporządzenia 3286/94, zaaprobował propozycję zakończenia postępowania, a w związku z tym decyzja tej treści zostanie wkrótce opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.*

25 Pismem z dnia 17 maja 2002 r. jeden z doradców FICF potwierdził odbiór sprawozdania z badania. W piśmie tym wyraził on swoje zdumienie co do wyznaczonych przez Komisję terminów przesłania mu tego sprawozdania oraz wydania decyzji, która ma zapaść w sprawie. Przyjmując do wiadomości zamieszczoną w piśmie z dnia 23 kwietnia 2002 r. wskazówkę Komisji, zgodnie z którą decyzja miała zostać wkrótce wydana, doradca FICF wywnioskował z tego, że Komisja nie umożliwiła składającej skargę skorzystania z prawa do udzielenia odpowiedzi, co w jego opinii wydawało się być praktyką naruszającą istniejące prawa do obrony.

26 W datowanej na dzień 4 czerwca 2002 r. odpowiedzi na to pismo Komisja podkreśliła, że w pełni zastosowała się do przepisów rozporządzenia nr 3286/94, a szczególnie jego art. 8 ust. 4 i ust. 8. Komisja stwierdziła w tej kwestii, że składająca skargę nigdy nie zwróciła się do niej z wnioskiem w rozumieniu art. 8 ust. 4

rozporządzenia nr 3286/94. Komisja przypomniała również składającej skargę, że regularnie informowała ją o rozwoju sprawy oraz że znany jej był na bieżąco wynik postępowania badawczego już na długo przed datą oficjalnego przesłania sprawozdania z badania.

27 W dniu 6 czerwca 2002 r. Comité économique agricole régional „fruits et légumes de la région Bretagne" przesłał Komisji pismo. Wyraził w nim najpierw swoje zdumienie, że nie otrzymał bezpośrednio sprawozdania z badania, które to sprawozdanie zostało mu przekazane za pośrednictwem jego doradców. Następnie wyraził swój sprzeciw wobec zapowiedzianego zakończenia postępowania badawczego, a wreszcie uznał, że zawiadomienie o rychłym wydaniu decyzji o zakończeniu postępowania badawczego uniemożliwiło mu wykonanie jego prawa do udzielenia odpowiedzi na wnioski zawarte w sprawozdaniu z badania.

28 W dniu 7 czerwca 2002 r. la Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de Roquefort skierowała do Komisji pismo identyczne zasadniczo z tym, które zostało wysłane przez Comité économique agricole régional „fruits et légumes de la région Bretagne".

29 Pismem z dnia 14 czerwca 2002 r. Komisja przesłała jawną wersję sprawozdania z badania do Comité économique agricole régional „fruits et légumes de la région Bretagne", przypominając mu jednocześnie, że jego organizacje zawodowe brały udział w postępowaniu badawczym jedynie jako osoby zainteresowane i dlatego Komisja uznała, że nie miała obowiązku przesyłać im bezpośrednio sprawozdania z badania, które to sprawozdanie stanowiło zresztą publicznie dostępny dokument. W swoich pismach Komisja wskazała również, że zastosowała się w każdym razie do przepisów art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 3286/94 oraz że doradcy dwóch organizacji byli regularnie informowani o rozwoju sprawy i znali na bieżąco wynik postępowania badawczego już na długo przed datą oficjalnego przesłania sprawozdania z badania. Komisja podkreśliła wreszcie, że wkrótce będzie wydana decyzja o zakończeniu postępowania badawczego.

30 W dniu 9 lipca 2002 r. Komisja wydała decyzję 2002/604/WE kończącą postępowanie badawcze dotyczące przeszkód w handlu w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94 polegających na utrzymywanych przez Stany Zjednoczone praktykach handlowych w zakresie importu musztardy gotowej (Dz.U. 2001, L 195, str. 72, zwaną dalej „zaskarżoną decyzją"). Zaskarżona decyzja została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* w dniu 27 lipca 2002 r.

31 W motywie 6 zaskarżonej decyzji Komisja wskazała:

„Postępowanie badawcze doprowadziła do wniosku, iż nie wydaje się, aby rzekomo niekorzystne skutki w handlu wynikały ze wskazanej w skardze przeszkody w handlu, to znaczy z dokonanego w sposób selektywny przez Stany Zjednoczone Ameryki zniesienia kontyngentów jedynie w stosunku do niektórych państw członkowskich (»sankcja selektywna«). W rzeczywistości dochodzenie nie wykazało, że zastosowanie zawieszenia kontyngentów w stosunku do Zjednoczonego Królestwa pozwoliłoby składającej skargę wyeksportować więcej musztardy gotowej na rynek amerykański. W konsekwencji żaden niekorzystny skutek w handlu w rozumieniu rozporządzenia nie może być przypisany zgłoszonej przez składającą skargę przeszkodzie w handlu, z wyjątkiem skutków w handlu wynikłych z dozwolonego i legalnie zastosowanego przez Stany Zjednoczone Ameryki zawieszenia kontyngentów w ramach porozumienia dotyczącego WTO. Zgodnie z art. 11 ust. 1 [rozporządzenia 3286/94] postępowanie badawcze wykazała zatem, że interesy Wspólnoty nie wymagają żadnych szczególnych działań wobec podnoszonej przeszkody w handlu" [tłumaczenie nieoficjalne].

32 Z tych względów Komisja orzekła w jedynym artykule zaskarżonej decyzji o zakończeniu postępowania badawczego wszczętej w dniu 1 sierpnia 2001 r.

Przebieg postępowania i żądania stron

33 Skargą złożoną w sekretariacie Sądu w dniu 16 października 2002 r. FICF, Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de

Roquefort, Comité national interprofessionnel des palmipèdes à foie gras oraz Comité économique agricole régional „fruits et légumes de la région Bretagne" (zwane dalej „skarżącymi") wszczęły niniejsze postępowanie.

34 Na podstawie art. 14 regulaminu Sądu oraz na wniosek pierwszej izby, Sąd po wysłuchaniu stron zgodnie z art. 51 tego regulaminu postanowił przekazać sprawę składowi powiększonemu.

35 Po wysłuchaniu sprawozdania sędziego sprawozdawcy Sąd (pierwsza izba w składzie powiększonym) postanowił otworzyć procedurę ustną oraz — w ramach środków organizujących postępowanie — zwrócić się do stron o udzielenie odpowiedzi na kilka pytań oraz dostarczenie pewnych dokumentów.

36 Stanowiska stron oraz ich odpowiedzi na pytania zadane przez Sąd zostały wysłuchane podczas rozprawy w dniu 14 września 2004 r.

37 Skarżący wnoszą do Sądu o:

— stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;

— obciążenie Komisji kosztami postępowania.

38 Komisja wnosi do Sądu o:

— oddalenie skargi;

— obciążenie skarżących kosztami postępowania.

W przedmiocie dopuszczalności

39 Nie podnosząc kwestii niedopuszczalności niniejszej skargi, Komisja ograniczyła się jednak w swoich pismach do sytuacji FICF, jedynej organizacji, która do Komisji złożyła skargę zgodnie z art. 4 rozporządzenia nr 3286/94, z wyłączeniem sytuacji dotyczącej innych organizacji zawodowych, uczestniczących w postępowaniu badawczym jedynie jako osoby zainteresowane.

40 W tym miejscu należy stwierdzić, że skarżący wnieśli tylko jedną skargę. Z utrwalonego orzecznictwa wynika, że jeśli chodzi o jedną i tę samą skargę, stwierdzenie dopuszczalności względem jednego tylko skarżącego wyłącza konieczność badania uprawnienia do działania pozostałych skarżących, ponieważ wystarczy, że co najmniej jeden ze skarżących spełnia warunki wskazane w art. 230 WE (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 24 marca 1993 r. w sprawie C-313/90 CIRFS i in. przeciwko Komisji, Rec. str. I-1125, pkt 31; wyroki Sądu: z dnia 27 kwietnia 1995 r. w sprawie T-12/93 CCE de Vittel i in. przeciwko Komisji, Rec. str. II-1247, pkt 44 oraz z dnia 15 września 1998 r. w sprawach T-374/94, T-375/94, T-384/94 i T-388/94 European Night Services i in. przeciwko Komisji, Rec. str. II-3141, pkt 61).

41 Należy uściślić, że art. 4 rozporządzenia nr 3286/94 ma na celu umożliwienie, w szczególności każdemu związkowi działającemu w imieniu jednego lub kilku przedsiębiorstw Wspólnoty, takiej jak w niniejszej sprawie FICF działającej w imieniu francuskich producentów musztardy gotowej, dochodzenia jej prawa do powołania się na zasady handlu międzynarodowego zawarte w wielostronnej umowie handlowej w drodze skargi, którą złoży Komisji na warunkach wskazanych w tym rozporządzeniu, jak również prawa do skorzystania z gwarancji proceduralnych przewidzianych przez przepisy tego rozporządzenia. Ze wszystkich tych gwarancji wynika, że składający skargę w rozumieniu art. 4 rozporządzenia nr 3286/94 ma prawo poddać kontroli Sądu decyzję Komisji kończącą postępownie badawcze wszczęte w następstwie złożenia skargi.

42 Wynika z tego, że FICF, która złożyła skargę do Komisji, na podstawie art. 4 rozporządzenia nr 3286/94 posiada zdolność do zaskarżenia przedmiotowej decyzji przed Sądem oraz że w konsekwencji, jako że chodzi o jedną i tę samą skargę, nie ma potrzeby badać, czy pozostali skarżący są uprawnieni do działania.

Co do istoty sprawy

43 Skarżący podnoszą osiem zarzutów na poparcie ich skargi. Zarzut pierwszy dotyczy naruszenia art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94, zarzut drugi dotyczy naruszenia art. 2 ust. 4 rozporządzenia nr 3286/94, zarzut trzeci dotyczy naruszenia art. 10 ust. 5 rozporządzenia nr 3286/94, zarzut czwarty dotyczy naruszenia art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94, zarzut piąty dotyczy braku uzasadnienia zaskarżonej decyzji, zarzut szósty dotyczy oczywistych błędów w ocenie okoliczności faktycznych oraz naruszenia art. 2 ust. 4 i art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94, zarzut siódmy dotyczy naruszenia prawa do obrony i wreszcie zarzut ósmy dotyczy naruszenia art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 3286/94 oraz naruszenia przez Komisję obowiązku należytej staranności.

W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego naruszenia art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94

Argumenty stron

44 Według skarżących definicja „przeszkody w handlu", jaka wynika z art. 2 ust. 1 rozporządzenia 3286/94, składa się z dwóch dających się zidentyfikować, nierozerwalnych elementów, to znaczy elementu o charakterze materialnym

(„wszelkie praktyki handlowe przyjęte lub utrzymywane przez państwo trzecie") oraz „elementu bezprawności" („prawo do wszczęcia postępowania" przyznane Wspólnocie Europejskiej). Zdaniem skarżących zaskarżona decyzja ograniczyła tę definicję jedynie do elementu bezprawności, to znaczy do „selektywnego" stosowania przez Stany Zjednoczone zawieszenia kontyngentów taryfowych. Według skarżących podejście przyjęte przez Komisję narusza nie tylko art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94, ale wypacza również treść skargi złożonej przez FICF oraz ogłoszenie o wszczęciu postępowania badawczego. Ich zdaniem, w przeciwieństwie do tego, co zdaje się twierdzić Komisja, środki polegające na zawieszeniu kontyngentów taryfowych przyjęte przez Stany Zjednoczone nie powinny być rozdzielane: z jednej strony — na środki dozwolone przez ORS i zastosowane przez Stany Zjednoczone, a z drugiej strony — na zarzucaną przez składającą skargę przeszkodę w handlu, to znaczy selektywne zastosowanie tychże środków. Według skarżących, to nie dlatego, że ORS zezwolił na stosowanie retorsji przez Stany Zjednoczone, stosowanie tych środków przez Stany Zjednoczone jest „legalne", jak to określa Komisja.

45 Komisja przypomina najpierw, że celem rozporządzenia 3286/94 jest ustanowienie w ramach wspólnej polityki handlowej procedur wspólnotowych, które powinny umożliwić Wspólnocie wykonywanie przyznanych jej przez WTO praw. Jej zdaniem, to właśnie w tym znaczeniu art. 2 ust. 1 rozporządzenia 3286/94 zdefiniował przeszkodę w handlu jako praktykę handlową przyjętą lub utrzymywaną przez państwo trzecie, w stosunku do której międzynarodowe zasady handlowe przyznają prawo do wszczęcia postępowania.

46 Komisja kwestionuje następnie wykładnię art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94, którą posługują się skarżący. Według Komisji istnienie przeszkody w handlu nie wystarcza do ewentualnego rozpoczęcia postępowania w sprawie rozstrzygania sporów. Konieczne jest przede wszystkim wykazanie niekorzystnych skutków w handlu. Do celów stosowania rozporządzenia nr 3286/94 pojęcie „przeszkody w handlu" nie może być oderwane od pojęcia „niekorzystnych skutków w handlu". Innymi słowy, zdaniem Komisji, aby zachodziła „przeszkoda w handlu" w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94, przedsiębiorstwa muszą wykazać, że

odczuły one „niekorzystne skutki w handlu" w rozumieniu art. 2 ust. 4 rozporządzenia nr 3286/94. Jej zdaniem odmienna wykładnia skutkowałaby przyznaniem przedsiębiorstwom wspólnotowym rzeczywistej actio popularis.

47 Według Komisji taka właśnie koncepcja pojęcia „przeszkody w handlu" została zastosowana w niniejszej sprawie zarówno w ramach sprawozdania z badania, jak też przy wydaniu zaskarżonej decyzji. Koncepcja taka nie jest zdaniem Komisji niczym nowym dla skarżących. W tej kwestii odsyła ona do zaskarżonej decyzji. Zgodnie z nią dochodzenie nie było w stanie wykazać, że składająca skargę odczuła „niekorzystne skutki w handlu" wynikłe z decyzji USA o selektywnym stosowaniu zawieszenia kontyngentów taryfowych, poza wynikłymi z tego zawieszenia skutkami w handlu, które były „dozwolone i legalnie stosowane przez Stany Zjednoczone Ameryki w ramach porozumienia dotyczącego WTO". Komisja wnioskuje z tego, że po pierwsze, środki amerykańskie zostały przyjęte z poszanowaniem zasad ustanowionych przez WTO, a po drugie, że skoro składająca skargę nie była wstanie wykazać żadnego niekorzystnego skutku w handlu, to nie istnieje, w przeciwieństwie do tego, co twierdzą skarżący, „przeszkoda w handlu" w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94.

Ocena Sądu

48 Na wstępie należy stwierdzić, że na mocy rozporządzenia nr 3286/94 podjęcie na podstawie zasad handlu międzynarodowego działania przez Wspólnotę wobec przyjętej lub utrzymywanej przez państwo trzecie przeszkody w handlu, mającej skutek na jego rynku, wymaga co najmniej łącznego spełnienia trzech przesłanek, a mianowicie: istnienia przeszkody w handlu w znaczeniu nadanym jej przez rozporządzenie nr 3286/94, wystąpienia wynikających z niej niekorzystnych skutków w handlu oraz konieczności działania w interesie Wspólnoty. Jeżeli na skutek wszczętego na podstawie rozporządzenia nr 3286/94 postępowania badawczego Komisja stwierdzi, że jedna ze wskazanych wyżej przesłanek nie została spełniona, to organy Wspólnoty mają prawo uznać, że nie ma podstaw do podjęcia takiego działania.

49 Jeśli chodzi o pojęcie przeszkody w handlu, to wypada przypomnieć, że zgodnie z art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94:

„Do celów niniejszego rozporządzenia »przeszkodami w handlu« są wszelkie praktyki handlowe przyjęte lub utrzymywane przez państwo trzecie, w stosunku do których zasady handlu międzynarodowego ustanawiają prawo do wszczęcia postępowania. Takie prawo istnieje, gdy zasady handlu międzynarodowego albo kategorycznie zabraniają, albo przyznają innej poszkodowanej stronie prawo dochodzenia likwidacji skutków danej praktyki".

50 W niniejszej sprawie bezsporne jest uznanie przez Komisję w zaskarżonej decyzji, że FICF sprzeciwiła się przeszkodzie w handlu wywołanej zawieszeniem przez Stany Zjednoczone kontyngentów taryfowych dla eksporterów musztardy gotowej z państw członkowskich Wspólnoty, z wyłączeniem eksporterów ze Zjednoczonego Królestwa, czyli sankcji, którą zaskarżona decyzja zakwalifikowała jako „selektywną".

51 Zdaniem skarżących, działając w ten sposób, Komisja nie wzięła pod uwagę definicji przeszkody w handlu zawartej w art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94 w zakresie, w jakim uwzględniła w niniejszej sprawie jedynie element „bezprawności" tej definicji.

52 Nie można zgodzić się z tą tezą.

53 Należy przede wszystkim zaznaczyć, iż elementy, z których składa się definicja przeszkody w handlu w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94, nie mogą być sztucznie dzielone, jak to sugerują skarżący. W istocie przeszkoda w handlu, na której istnienie można się powołać w celu zastosowania rozporządzenia nr 3286/94,

zakłada istnienie przyznanego przez zasady handlu międzynarodowego prawa wszczęcia postępowania. Wykładnia taka wynika przede wszystkim z istniejącego w art. 1 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94 odwołania się do „zgodn[ości] z zasadami handlu międzynarodowego". Potwierdza ją motyw siódmy rozporządzenia nr 3286/94, który uściśla, że „mechanizm ten [ustanowiony przez rozporządzenie] ma na celu zapewnienie środków proceduralnych do żądania, aby instytucje wspólnotowe reagowały na przeszkody w handlu przyjęte czy też utrzymywane przez państwa trzecie [...] pod warunkiem, że w stosunku do takich przeszkód istnieje prawo do wniesienia skargi zgodnie ze stosownymi zasadami handlu międzynarodowego". Odmienna wykładnia miałaby taki skutek, że każda praktyka handlowa przyjęta lub utrzymywana przez państwo trzecie mogłaby zostać uznana za przeszkodę w handlu, nawet gdyby zasady handlu międzynarodowego nie przyznawały żadnego prawa do wszczęcia postępowania.

54 Następnie, jeśli chodzi o argument skarżących, że wykładnia przyjęta przez Komisję zniekształca treść skargi złożonej przez FICF do Komisji, to należy stwierdzić, że składająca skargę nie podnosiła, w przeciwieństwie do tego, co twierdzili skarżący przed Sądem, by środki amerykańskie, polegające na zawieszeniu kontyngentów taryfowych na kwotę 116,8 mln USD w stosunku do niektórych produktów pochodzących ze Wspólnoty, kwalifikowały się jako „przeszkody w handlu". W istocie skarga przyznawała, że środki te zostały w dniu 26 lipca 1999 r. dozwolone przez ORS. W przeciwieństwie do tego, w rozważaniach dotyczących kwalifikacji przyjętych przez Stany Zjednoczone (pkt IV skargi) środków jako „przeszkody w handlu" w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94, składająca skargę stwierdziła, że zaistniało naruszenie zasad WTO, ponieważ „Stany Zjednoczone nie mogły zgodnie z prawem zastosować retorsji w stosunku do wybranych państw członkowskich Unii Europejskiej, a do innych nie" (pkt IV.1 skargi, str. 8) oraz że „selektywne zastosowanie retorsji, którego dokonały Stany Zjednoczone, podważało ustalenia arbitrów co do poziomu zawieszenia kontyngentów" (pkt IV.2 skargi, str. 11). Ponadto składająca skargę przyznała, że „wnioski i zalecenia zespołu orzekającego oraz Organu Apelacyjnego dotyczyły »Wspólnot Europejskich« [oraz tego, że] Stany Zjednoczone powinny zatem zastosować swoje środki w stosunku do »Wspólnot Europejskich«, przy czym nie posiadają uprawnienia do dokonania rozróżnienia między państwami członkowskimi, które bez wyjątku zastosowały zakwestionowane środki wspólnotowe" (str. 13 skargi). Składająca skargę przypomniała wreszcie, że „skutkiem podejścia Stanów Zjednoczonym było »odwspólnotowienie« polityki handlowej przewidzianej w Traktacie", przez to, że retorsje dotyczyły tylko czternastu z piętnastu państw członkowskich (str. 14 skargi).

55 Wynika z powyższego, że zgłoszona przez składającą skargę przeszkoda w handlu polegała jedynie na selektywnym zastosowaniu amerykańskich środków zawieszających kontyngenty taryfowe i że Komisja nie wypaczyła treści skargi. Zresztą Sąd stwierdza, że w niniejszej sprawie, mając na uwadze definicję przeszkody w handlu uściśloną w pkt 53 powyżej, przeszkoda w handlu w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94 mogła polegać jedynie na selektywnym zastosowaniu amerykańskich środków zawieszających kontyngenty taryfowe. W istocie skoro w zakres przedmiotowy rozporządzenia nr 3286/94 wchodzą jedynie te przeszkody w handlu, w stosunku do których zasady handlu międzynarodowego przyznają prawo do wniesienia skargi, to na podstawie tego rozporządzenia nie mogło zostać wszczęte postępowanie w sprawie amerykańskich środków zawieszających kontyngenty taryfowe, dozwolonych przez ORS, o tyle, że co do zasady Wspólnocie nie przysługiwało w stosunku do nich żadne przyznane przez zasady handlu międzynarodowego prawo do wniesienia skargi. Z tej właśnie przyczyny cytowany w pkt 20 powyżej pkt 4 ogłoszenia o wszczęciu postępowania badawczego wskazywał, że zarzucaną w skardze przeszkodę w handlu stanowiło utrzymywanie „środków handlowych [...] wobec kilku państw członkowskich, a nie wobec Wspólnoty jako takiej". FICF zaś uważał, a stanowisko to nie było kwestionowane przed Sądem, że „praktyka polegająca na domaganiu się środków wobec wszystkich państw członkowskich po to, by następnie zastosować je jedynie wobec niektórych, była szkodliwa dla przewidywalności mechanizmu rozstrzygania sporów". Ponadto należy uściślić, że pkt 1.4 sprawozdania z badania sporządzonego przez Komisję, zatytułowany „Przeszkoda w handlu", stanowi:

„[...] istotne jest by stwierdzić, że przeszkoda w handlu, która stanowi przedmiot niniejszego postępowania, nie polega na zawieszeniu kontyngentów taryfowych przez Stany Zjednoczone Ameryki w następstwie sprawy nazywanej »hormonami«, ale na sposobie, w jaki zostało ono wprowadzone w życie przez ten kraj. Ponadto składająca skargę nie kwestionuje prawa Stanów Zjednoczonych Ameryki do zawieszenia wspomnianych kontyngentów taryfowych na mocy Uzgodnienia w sprawie zasad i procedur regulujących rozstrzyganie sporów załączonego do Porozumienia ustanawiającego WTO, lecz jedynie prawo do ich zawieszenia w stosunku do niektórych państw członkowskich Wspólnoty, z wyłączeniem pozostałych" [tłumaczenie nieoficjalne].

56 W przeciwieństwie do tego, co twierdzą skarżący, kiedy przyjmują, że przeszkoda w handlu opisana w skardze polegała na selektywnym zastosowaniu środków

amerykańskich do państw członkowskich Wspólnoty, motywy 3 i 6 zaskarżonej decyzji są zgodne zarówno z definicją „przeszkody w handlu", o której mowa w art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94, jak również z wynikającą w tym przypadku ze skargi kwalifikacją, która została utrzymana w ogłoszeniu o wszczęciu postępowania i w sprawozdaniu z badania.

57 Ze wszystkich tych rozważań wynika, że w sprawie tej, w przeciwieństwie do tego, co zarzucają skarżący, Komisja nie ograniczyła się jedynie do elementu „bezprawności" wchodzącego w skład definicji przeszkody w handlu, ale wzięła pod uwagę wszystkie nierozerwalne elementy pojęcia przeszkody w handlu w znaczeniu nadanym mu przez art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94.

58 W tej sytuacji należy oddalić zarzut pierwszy.

W przedmiocie zarzutu drugiego, dotczącego naruszenia art. 2 ust. 4 rozporządzenia nr 3286/94

Argumenty stron

59 Skarżący twierdzą, że wąskie rozumienie pojęcia przeszkody w handlu przyjęte w zaskarżonej decyzji prowadzi również nieodłącznie do błędnej analizy „niekorzystnych skutków w handlu" w rozumieniu art. 2 ust. 4 rozporządzenia nr 3286/94, która narusza ten przepis. Zdaniem skarżących Komisja winna była przeanalizować niekorzystne skutki w handlu wynikłe z bezprawnego nałożenia, począwszy od czerwca 1999 r., dodatkowych ceł w wysokości 100% wartości, które zostały zakwestionowane przez skarżących, a nie tylko skutki elementu powodującego bezprawność amerykańskich środków, to znaczy selektywnego zastosowania tych środków.

60 Ponadto skarżący oceniają, że zaskarżona decyzja dotknięta jest również oczywistym błędem w ocenie danych zawartych w sprawozdaniu z badania. W istocie wniosek, do którego doszła Komisja w zaskarżonej decyzji, że sprawozdanie to „nie wykazało, że zastosowanie zawieszenia kontyngentów [taryfowych] wobec Zjednoczonego Królestwa pozwoliłoby składającej skargę wyeksportować więcej musztardy gotowej na rynek amerykański" [tłumaczenie nieoficjalne], zostałby ich zdaniem obalony przez łączne odczytanie znajdujących się w sprawozdaniu z badania danych odnoszących się do spadku importu musztardy gotowej pochodzącej z państw członkowskich, prócz Zjednoczonego Królestwa, oraz wzrostu importu pochodzącego z tego ostatniego państwa członkowskiego.

61 Komisja odpowiada, że uważa, iż prawidłowo oceniła naturę skutków w handlu wywołanych zawieszeniem kontyngentów taryfowych dokonanym przez Stany Zjednoczone w stosunku do musztardy gotowej.

62 Komisja wskazuje, że wnioski ze sprawozdania z badania nie wykazały istnienia jakiegokolwiek skutku „naczyń połączonych" między spadkiem eksportu skarżących do Stanów Zjednoczonych z jednej strony, a znacznym i długoterminowym wzrostem eksportu brytyjskiego z drugiej strony. Według Komisji dane zawarte w sprawozdaniu z badania wskazują, że na decyzji Stanów Zjednoczonych o wyłączeniu produktów pochodzących ze Zjednoczonego Królestwa z zawieszenia kontyngentów taryfowych nie skorzystał ani eksport brytyjskiej musztardy gotowej do Stanów Zjednoczonych, ani nie była ona źródłem niekorzystnych skutków w handlu dla składającej skargę. Niekorzystne skutki w handlu w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94 dotknęłyby składającą skargę jedynie wtedy, gdyby postępowanie badawcze była w stanie wykazać trwałe i znaczące konsekwencje, jakie selektywność środków wywołała na rynku musztardy gotowej w Europie. Jednakże Komisja przypomina również, że art. 2 ust. 4 rozporządzenia nr 3286/94 zawiera ścisłą definicję pojęcia „niekorzystnych skutków w handlu", kiedy odnosi się do skutków spowodowanych przez przeszkody w handlu, które mają istotny wpływ na gospodarkę Wspólnoty czy też region Wspólnoty lub na sektor działalności gospodarczej Wspólnoty. Zdaniem Wspólnoty okoliczność, że „składająca skargę odczuwa niekorzystne skutki, nie jest sam w sobie uważany za wystarczający, by uzasadnić podjęcie jakichkolwiek działań przez instytucje wspólnotowe".

63 W konsekwencji, zdaniem Komisji, zaskarżona decyzja jasno wskazała, iż badanie nie zdołało dowieść, że selektywny charakter amerykańskich retorsji pociągnął za sobą niekorzystne skutki w handlu odpowiadające kryteriom rozporządzenia nr 3286/94.

Ocena Sądu

64 Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z brzmieniem art. 2 ust. 4 rozporządzenia nr 3286/94:

„Do celów niniejszego rozporządzenia »niekorzystnymi skutkami w handlu« są te, które powodują przeszkody w handlu lub które grożą ich spowodowaniem w odniesieniu do towaru lub usługi przedsiębiorstw Wspólnoty na rynku każdego państwa trzeciego i które mają istotny wpływ na gospodarkę Wspólnoty czy też regionu Wspólnoty lub też na sektor działalności gospodarczej Wspólnoty. Fakt, że składający skargę odczuwa niekorzystne skutki, nie jest sam w sobie uważany za wystarczający, by uzasadnić podjęcie jakichkolwiek działań przez instytucje wspólnotowe".

65 Z definicji tej wynika, że celem rozporządzenia nr 3286/94 było zachowanie istnienia związku przyczynowego między faktycznymi („powodują") lub potencjalnymi („grożą ich spowodowaniem") niekorzystnymi skutkami w handlu a przeszkodą w handlu, jaka jest zidentyfikowana w okolicznościach właściwych dla danego przypadku w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94. Taką wykładnię potwierdza treść motywu siódmego tego rozporządzenia, który stanowi, że mechanizm wprowadzony przez to rozporządzenie ma na celu zapewnienie środków proceduralnych do żądania, aby instytucje wspólnotowe reagowały na przeszkody w handlu przyjęte czy też utrzymywane przez państwa trzecie, „które powodują" niekorzystne skutki w handlu, jak również art. 4 ust. 2 tego rozporządzenia odnoszący się do składników skargi, wymagający, aby zawierała ona dostateczne

dowody istnienia przeszkód w handlu oraz „wynikających z nich" niekorzystnych skutków w handlu. Ponadto niekorzystne skutki w handlu w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94 powinny mieć jednocześnie istotny wpływ na gospodarkę Wspólnoty czy też regionu Wspólnoty lub też na sektor działalności gospodarczej Wspólnoty.

66 W tej kwestii, jeśli chodzi o argument skarżących, że Komisja nie powinna była ograniczyć swojej analizy niekorzystnych skutków w handlu do tych, które zostały spowodowane selektywnym stosowaniem zawieszenia kontyngentów taryfowych, Sąd uważa, że mając na uwadze zamieszczoną powyżej odpowiedź na pierwszy zarzut, jak też wymóg istnienia związku przyczynowego między „przeszkodą w handlu" a „niekorzystnymi skutkami w handlu" w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94, należy ów argument uznać za chybiony. W istocie bowiem skoro zgłoszona w niniejszej sprawie „przeszkoda w handlu", w znaczeniu nadanym jej przez rozporządzenie nr 3286/94, była spowodowana przez selektywne stosowanie zawieszenia kontyngentów taryfowych w stosunku do eksportu musztardy gotowej do Stanów Zjednoczonych, Komisja powinna była ograniczyć swoją analizę „niekorzystnych skutków w handlu" do tych, które pozostawały w związku przyczynowym z tą przeszkodą.

67 Wobec tego należy ustalić czy, jak twierdzą skarżący, Komisja dochodząc w motywie 6 zaskarżonej decyzji do wniosku, iż „dochodzenie nie wykazało, że zastosowanie zawieszenia kontyngentów [taryfowych] wobec Zjednoczonego Królestwa pozwoliłoby składającej skargę wyeksportować więcej musztardy gotowej na rynek amerykański" [tłumaczenie nieoficjalne], popełniła oczywisty błąd w ocenie danych wynikających ze sprawozdania z badania.

68 W tej kwestii należy przede wszystkim zaznaczyć różnicę, jaka istnieje między brzmieniem wersji francuskiej cytowanego fragmentu motywu 6 zaskarżonej decyzji a znaczną większością pozostałych wersji językowych tego tekstu. W istocie, odmiennie niż w tekście w języku francuskim, który posługuje się przysłówkiem „davantage" (więcej), znaczna większość pozostałych wersji językowych odwołuje się do „większych" lub „lepszych możliwości eksportowych". Tak też jest w wersjach cytowanego fragmentu: angielskiej („[...] would result in greater export opportunities [...]"), niemieckiej („[...] für den Antragsteller zu besseren Ausfuhrmöglich-

keiten für Senf [...]"), duńskiej („[...] at klageren ville få større muligheder for at eksportere [...]"), hiszpańskiej („[...] traería consigo majores oportunidades para el denunciante de exportar [...]"), fińskiej („[...] valituksen tekijän [...] viennin mahdollisuuksien laajenemiseen [...]"), włoskiej („[...] comporterebbe per il denunziante maggiori opportunità di esportazione [...]"), portugalskiej („[...] se traduziria, par o autor da denúncia, em maiores oportunidades de exportação [...]") oraz szwedzkiej („[...] bättre utsiker för den klagande att exportera [...]").

69 Sąd uważa, że myśl powodowana tymi różnymi wersjami językowymi cytowanego powyżej fragmentu, relewantna dla zbadania zarzucanego oczywistego błędu w ocenie, wyraża się, po pierwsze, w mniej bezpośredniej, niżby to miało wynikać z użycia w wersji francuskiej przysłówka „davantage", korelacji między spadkiem eksportu pochodzącej z czternastu państw członkowskich Wspólnoty musztardy gotowej do Stanów Zjednoczonych a wzrostem eksportu do tego kraju tego samego produktu pochodzącego ze Zjednoczonego Królestwa, a po drugie, w jej wpływie, w danym okresie czasu, na poziom eksportu musztardy gotowej do Stanów Zjednoczonych.

70 Następnie należy zauważyć, że skarżący nie kwestionują danych znajdujących się w sprawozdaniu z badania, dotyczących eksportu do Stanów Zjednoczonych musztardy gotowej pochodzącej z jednej strony z państw członkowskich, z wyłączeniem Zjednoczonego Królestwa, a z drugiej strony z tego ostatniego państwa. Skarżący nie kwestionują także metody przyjętej w sprawozdaniu z badania celem ustalenia niekorzystnych skutków w handlu spowodowanych przez przeszkodę w handlu, która została zidentyfikowana w pkt 1.4 sprawozdania z badania i przywołana powyżej w pkt 55.

71 Wobec tego zarówno z danych zebranych w sprawozdaniu z badania, jak i z dokonanej tam analizy wynika, iż wniosek, do którego doszła Komisja w motywie 6 zaskarżonej decyzji, nie jest oczywiście błędny.

72 W rezultacie należy stwierdzić, że zarówno wartościowy, jak i ilościowy wzrost eksportu do Stanów Zjednoczonych musztardy gotowej pochodzącej ze Zjednoczonego Królestwa, jaki nastąpił między średnim eksportem w latach 1996–1998 a rokiem 2000, stanowił wyjątkowo małą część i mały odsetek w stosunku do eksportu musztardy gotowej pochodzącej z pozostałych państw członkowskich Wspólnoty. Zatem zakładając nawet, że eksporterzy państw członkowskich, innych niż Zjednoczone Królestwo, skorzystaliby w stopniu równym temu wzrostowi, w przypadku gdyby retorsje amerykańskie zostały rozciągnięte na musztardę gotową pochodzącą ze Zjednoczonego Królestwa — co nie zostało wykazane przez skarżących — to eksporterzy ci i tak nie mogliby cieszyć się większymi możliwościami eksportowymi.

73 Podsumowując, z informacji, którymi posługiwała się Komisja w trakcie postępowania badawczego, wynika, że amerykańscy importerzy musztardy gotowej znaleźli alternatywnych dostawców poza Wspólnotą i że to właśnie ci dostawcy znacząco skorzystali na zawieszeniu kontyngentów taryfowych przez władze amerykańskie w stosunku do musztardy gotowej pochodzącej z państw członkowskich.

74 Wynika z tego, że drugi zarzut należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego naruszenia art. 10 ust. 5 rozporządzenia nr 3286/94

Argumenty stron

75 Na wstępie skarżący podnoszą, że francuska wersja art. 10 ust. 5 rozporządzenia nr 3286/94 zawiera błąd interpunkcyjny. Odwołując się do „poprawionej wersji" tego przepisu, skarżący są zdania, że art. 10 ust. 5 rozporządzenia nr 3286/94 wymaga,

aby Komisja brała pod uwagę podczas badania niekorzystnych skutków w handlu przepisy, zasady i praktyki regulujące prawo do wniesienia skargi zgodnie z właściwymi zasadami prawa międzynarodowego. Według skarżących, mimo iż na etapie sprawozdania z badania Komisja oceniła zgodność środków amerykańskich z zasadami WTO, to nie przeprowadziła w zaskarżonej decyzji żadnej analizy porównawczej, co w niniejszym przypadku stanowi naruszenie art. 10 ust. 5 rozporządzenia nr 3286/94. Poza tym, zdaniem skarżących, zaskarżona decyzja jest również dotknięta brakiem uzasadnienia w zakresie, w jakim Komisja nie wyjaśniła powodów, dla których przeprowadzona w sprawozdaniu z badania analiza prawna zgłoszonej przeszkody w handlu nie jest zamieszczona w zaskarżonej decyzji.

76 Nie kwestionując faktu, iż francuska wersja art. 10 ust. 5 rozporządzenia nr 3286/94 zawiera błąd przywołany przez skarżących, Komisja twierdzi, że zarzut ten jest nieuzasadniony.

Ocena Sądu

77 Francuska wersja art. 10 ust. 5 rozporządzenia nr 3286/94 stanowi, że: „[l]a Commission tient compte aussi, dans son examen, des éléments de preuve concernant les effets commerciaux défavorables, des dispositions, principes ou pratiques qui régissent le droit d'engager une action au titre des règles de commerce internationales applicables évoquées à l'article 2, paragraphe 1".

78 Odnosząc się do tej kwestii, jak słusznie stwierdzili skarżący w złożonych pismach, a czemu nie zaprzeczyła Komisja, wersja ta zawiera błąd składniowy, jako że po wyrazie „examen" („badanie") widnieje przecinek. W istocie zarówno struktura art. 10 ust. 5 rozporządzenia nr 3286/94, która narzuciłaby umieszczenie spójnika łącznego „et" („i") po przymiotniku „défavorables" („niekorzystne",) gdyby ten

przecinek był właściwie zastosowany, jak i miejsce tego ustępu w omawianym artykule dotyczącym „examen des éléments de preuve" („badania dowodów") prowadzą do wniosku, że przecinek, który widnieje po wyrazie „examen", nie powinien się tam znaleźć. Ponadto inne wersje językowe art. 10 ust. 5 rozporządzenia nr 3286/94 odwołują się zgodnie z tą logiką do „badania dowodów niekorzystnych skutków w handlu".

79 Należy więc czytać art. 10 ust. 5 rozporządzenia nr 3286/94 w następujący sposób: „[l]a Commission tient compte aussi, dans son examen des éléments de preuve concernant les effets commerciaux défavorables, des dispositions, principes ou pratiques qui régissent le droit d'engager une action au titre des règles de commerce internationales applicables évoquées à l'article 2, paragraphe 1". („Badając dowody niekorzystnych skutków w handlu, Komisja ma także na uwadze przepisy, zasady i praktyki regulujące prawo do wniesienia skargi zgodnie z właściwymi międzynarodowymi zasadami określonymi w art. 2 ust. 1".)

80 Jednakże utrzymując, że przepis ten zobowiązał Komisję do dokonania w zaskarżonej decyzji analizy zgodności zgłoszonej przeszkody w handlu z przepisami porozumień zawartych w ramach WTO, skarżący dokonują błędnej wykładni art. 10 ust. 5 rozporządzenia nr 3286/94.

81 W istocie, w świetle tego, co zostało powiedziane na wstępie w pkt 48 powyżej, o ile Komisja słusznie uznała w niniejszej sprawie, że analizowane przez nią w sprawozdaniu z badania dowody typu ilościowego nie pozwoliły na wyciągnięcie wniosku o istnieniu niekorzystnych skutków w handlu w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94, to nie była zobowiązana wziąć pod uwagę przepisów, zasad i praktyk regulujących prawo do wniesienia skargi zgodnie z właściwymi zasadami handlu międzynarodowego.

82 Co do zarzutu braku uzasadnienia, którym była obarczona zaskarżona decyzja, należy zauważyć, że skoro Komisja prawidłowo stwierdziła brak niekorzystnych skutków w handlu w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94, to nie musiała ani przeprowadzać badania dodatkowych dowodów wskazanych w art. 10 ust. 5 tego rozporządzenia, ani uzasadniać w tym zakresie zaskarżonej decyzji.

83 W konsekwencji trzeci zarzut zostaje oddalony.

W przedmiocie zarzutu czwartego, dotyczącego naruszenia art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94

Argumenty stron

84 Skarżący twierdzą, że zaskarżona decyzja myli „interes Wspólnoty", o którym mowa w art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94, z interesem składającej skargę. Otóż zdaniem skarżących takie podejście jest nie tylko sprzeczne z tym przepisem, ale również nie bierze w tym przypadku pod uwagę okoliczności, że inne strony wzięły udział w postępowaniu badawczym, a nadto, że od chwili ogłoszenia wszczęcia tego postępowania w dniu 1 sierpnia 2001 r. Komisja uznała, że w interesie Wspólnoty leży „sprzeciwienie się praktykom amerykańskim, które mogą stanowić systemowe zagrożenie dla roli Wspólnoty w WTO oraz wpływać znacząco na spójność i solidarność [Wspólnoty], gdyż wyłączenie jednego państwa członkowskiego z zawieszenia kontyngentów handlowych nieodzownie powoduje zwiększone obciążenie dla wszystkich pozostałych" [tłumaczenie nieoficjalne].

85 Ponadto skarżący uznają, że uwagi sformułowane przez Komisję w stadium postępowania przed Sądem, w których stwierdzono, że analiza interesu składającej skargę jest warunkiem wstępnym dla analizy interesu Wspólnoty, są w sprzeczności z zaskarżoną decyzją o tyle, że zamykając postępowanie badawcze, Komisja powołała

się na brak interesu Wspólnoty, a nie na brak interesu składającej skargę. W każdym razie skarżący oceniają, że dokonane przez Komisję w stadium procedury pisemnej rozróżnienie między interesem składającej skargę a interesem Wspólnoty na powrót potwierdziło słuszność ich zarzutu, iż zaskarżona decyzja naruszyła w niniejszym przypadku art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94.

86 Komisja podnosi, że rozporządzenie nr 3286/94 nie definiuje pojęcia „interesu Wspólnoty" i że pozostawia jej w tym zakresie bardzo szerokie uprawnienia o charakterze uznaniowym. Niemniej jednak, zdaniem Komisji, pojęcie to, mając na uwadze ogólną strukturę rozporządzenia nr 3286/94, odgrywa bardzo precyzyjną rolę, to znaczy zapobiega, aby dane działanie podejmowane było z zasady lub in abstracto. Innymi słowy, Komisja ocenia, że składająca skargę nie może powołać się na rozporządzenie nr 3286/94 celem nakłonienia Wspólnoty do podjęcia działania na zasadzie obrony ogólnego interesu Wspólnoty, jeżeli sama nie odczuła niekorzystnych skutków w handlu. W niniejszej sprawie składająca skargę nie odczuła tych skutków w zakresie wykraczającym ponad to, co retorsje mogły (zgodnie z prawem) spowodować, a zatem warunek wstępny badania interesu Wspólnoty w podejmowaniu działania nie został spełniony. Ponadto wnioski ze sprawozdania z badania wykazały jej zdaniem jednoznacznie, że skarżący nie mieli żadnego interesu w tym, aby środki amerykańskie zostały zastosowane jednolicie wobec wszystkich państw członkowskich Wspólnoty.

87 W duplice Komisja uściśla również, że wzięła pod uwagę wszystkie sporne interesy, w tym również interesy przedsiębiorstw biorących udział w postępowaniu badawczym, jak to wynika zresztą ze sprawozdania z badania, którego wnioski w pełni poparła zaskarżona decyzja. W każdym razie selektywność środków amerykańskich miała wpływ przede wszystkim na musztardę gotową, ponieważ w tym przypadku tylko ten produkt był eksportowany przez Zjednoczone Królestwo, a nie roquefort, foie gras czy szalotki.

88 Komisja twierdzi wreszcie, że dokonała prawidłowej oceny, mając na względzie wnioski ze sprawozdania z badania, iż dalsze prowadzenie postępowania nie leżało w interesie Wspólnoty.

Ocena Sądu

— Uwagi wstępne

89 Należy zaznaczyć, iż rozporządzenie nr 3286/94 nie definiuje wcale pojęcia „interes Wspólnoty" ani nie uściśla zasad, które rządzą badaniem tego interesu. Niektóre przepisy rozporządzenia nr 3286/94 odnoszą się jednak do tego pojęcia.

90 Zgodnie zatem z art. 8 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94 Komisja wszczyna postępowanie badawcze „[w] przypadku gdy po konsultacji staje się jasne dla Komisji, że istnieją dostateczne dowody uzasadniające wszczęcie postępowania badawczego oraz, że jest ona konieczna w interesie Wspólnoty [...]".

91 Ponadto w świetle art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94 „[w] przypadku gdy ustalono w wyniku postępowania badawczego, że interesy Wspólnoty nie wymagają żadnych działań, procedura zostaje zakończona zgodnie z art. 14".

92 Ponadto art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94 stanowi, że „[w] przypadku gdy ustalono (w wyniku procedury badawczej, chyba że sytuacja faktyczna i prawna jest taka, że nie można wymagać postępowania badawczego), że działanie jest potrzebne w interesie Wspólnoty w celu zapewnienia poszanowania praw Wspólnoty zgodnie z zasadami handlu międzynarodowego w celu usunięcia [...] niekorzystnych skutków w handlu przyjętych lub utrzymywanych przez państwa trzecie, zostaną określone odpowiednie środki zgodnie z procedurą określoną w art. 13".

93 Przepisy te powinny być czytane w świetle motywu piętnastego rozporządzenia nr 3286/94, który stanowi, że „na Komisji [...] spoczywa obowiązek działania w stosunku do przeszkód w handlu przyjmowanych lub utrzymywanych przez państwa trzecie, w ramach międzynarodowych praw i obowiązków Wspólnoty jedynie wówczas, gdy interesy Wspólnoty wymagają interwencji; w przypadku oceniania tych interesów Komisja [...] powinn[a] zwrócić należytą uwagę na poglądy wszystkich osób zainteresowanych w postępowaniu".

94 Kwestia, czy interes Wspólnoty wymaga działania, zakłada dokonanie oceny złożonych sytuacji gospodarczych, a sądowa kontrola tejże oceny winna ograniczać się do weryfikacji przestrzegania zasad procedury, materialnej prawdziwości okoliczności faktycznych przyjętych przy dokonywaniu wyboru kwestionowanego rozstrzygnięcia, braku oczywistego błędu w ocenie oraz braku nadużycia władzy (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 10 marca 1992 r. w sprawie C-179/87 Sharp Corporation przeciwko Radzie, Rec. str. I-1635, pkt 58 oraz wyrok Sądu z dnia 15 października 1998 r. w sprawie T-2/95 Industrie des poudres sphériques przeciwko Radzie, Rec. str. II-3939, pkt 292). W przypadku gdy sędzia wspólnotowy rozpatruje skargę o stwierdzenie nieważności — opartą na motywach dotyczących braku interesu wspólnotowego, w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94 — wymierzoną przeciwko wydanej przez Komisję decyzji kończącej postępowanie badawcze dotyczące przeszkód w handlu, zakres kontroli sądowej obejmuje również badanie braku naruszenia przepisów prawa (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 8 lipca 2003 r. w sprawie T-132/01 Euroalliages i in. przeciwko Komisji, Rec. str. II-2359, pkt 49). Takie ograniczenie kontroli sądowej właściwe w ramach badania środków antydumpingowych znajduje a fortiori zastosowania w postępowaniu, które ma znaczenie szerszy zakres i może, w danym wypadku, skutkować wniesieniem międzynarodowej skargi.

95 W świetle tych właśnie rozważań należy sprawdzić, czy, jak twierdzą skarżący, z jednej strony interes Wspólnoty do działania przeciwko zgłoszonej przeszkodzie w handlu został już ostatecznie zbadany i ustalony w stadium ogłoszenia o wszczęciu postępowania badawczego oraz z drugiej strony czy Komisja utożsamiła lub sprowadziła interes Wspólnoty do indywidualnego interesu składającej skargę, nie uwzględniając interesu innych osób zainteresowanych.

— W przedmiocie oceny interesu Wspólnoty w stadium ogłoszenia o wszczęciu postępowania badawczego

96 W pkt 6 ogłoszenia o wszczęciu postępowania badawczego Komisja stwierdziła:

„W interesie Wspólnoty leży sprzeciwienie się praktykom amerykańskim, które mogą stanowić systemowe zagrożenie dla roli Wspólnoty w WTO oraz wpływać znacząco na spójność i solidarność [Wspólnoty], gdyż wyłączenie jednego państwa członkowskiego z zawieszenia kontyngentów handlowych nieodzownie powoduje zwiększone obciążenie dla wszystkich pozostałych. Uznaje się zatem, iż wszczęcie postępowania badawczego leży w interesie Wspólnoty" [tłumaczenie nieoficjalne].

97 Należy ogólnie stwierdzić, że ocena interesu Wspólnoty dokonana w stadium wszczęcia postępowania badawczego ma z natury charakter przygotowawczy. Nie może być zatem utożsamiana z oceną, która musi być dokonana w późniejszym stadium, to znaczy po zakończeniu postępowania badawczego, w chwili podejmowania decyzji, czy działanie jest niezbędne w interesie Wspólnoty.

98 W istocie odmienna wykładnia skutkowałaby tym, że kiedy Komisja podejmuje decyzję o wszczęciu postępowania badawczego, to jest automatycznie zobowiązana w stadium podejmowania decyzji dotyczącej ewentualnego działania Wspólnoty uznać to działanie za niezbędne — zwłaszcza wobec spełnienia innych przewidzianych prawem przesłanek zastosowania rozporządzenia nr 3286/94, to znaczy istnienia przeszkody w handlu i niekorzystnych skutków w handlu — co pozbawiłoby Komisję jej zakresu swobodnego uznania.

99 W niniejszej sprawie ogólne sformułowanie pkt 6 ogłoszenia o wszczęciu postępowania badawczego nie może być interpretowane w ten sposób, że oznacza,

iż Komisja po prostu odstąpiła na zakończenie postępowania badawczego od stwierdzenia czy interes Wspólnoty wymagał czy nie działania w rozpatrywanym przypadku. W rzeczywistości wystarczy stwierdzić, że pkt 6 ogłoszenia o wszczęciu ograniczył się do wniosku, iż „wszczęcie postępowania badawczego" leżało w interesie Wspólnoty.

100 W konsekwencji należy oddalić pierwszy argument skarżących.

— W przedmiocie utożsamienia lub sprowadzenia interesu Wspólnoty do indywidualnego interesu składającej skargę i niewzięcia pod uwagę interesów innych osób zainteresowanych.

101 Argument ten opiera się w zasadzie na dwóch następujących uchybieniach, to znaczy, po pierwsze, niewzięciu pod uwagę interesów innych niż składająca skargę osób zainteresowanych, a po drugie, utożsamieniu lub sprowadzeniu przez Komisję interesu Wspólnoty do indywidualnego interesu składającej skargę.

102 Jeśli chodzi o pierwsze uchybienie, to należy zaznaczyć, że zaskarżona decyzja nie odnosi się w żaden sposób do tych stron.

103 Okoliczność ta nie może stanowić jednak w tym przypadku naruszenia art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94.

104 Jak wynika z lektury pkt 91 w związku z pkt 93 powyżej, art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94 interpretowany w świetle motywu piętnastego tego rozporządzenia gwarantuje, że w trakcie dokonywania oceny interesu Wspólnoty w ramach

postępowania badawczego wzięte są pod uwagę opinie wyrażone przez wszystkie osoby zainteresowane biorące udział w postępowaniu. Wynika z tego, że ocena interesu Wspólnoty wymaga wyważenia interesów różnych osób zainteresowanych oraz ogólnego interesu, zwłaszcza w stadium postępowania badawczego (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Euroalliages i in. przeciwko Komisji).

105 W niniejszej sprawie bezsporne jest, iż w następstwie publikacji ogłoszenia o wszczęciu postępowania badawczego osoby zainteresowane poinformowały Komisję o ich zainteresowaniu przyłączeniem się, w zakresie dotyczącym ich odpowiednich produktów, do zainicjowanego przez składającą skargę postępowania przeciwko zgłoszonej przez tę ostatnią przeszkodzie w handlu. Na wzór analizy przeprowadzonej w przypadku eksportu musztardy gotowej do Stanów Zjednoczonych, w sprawozdaniu z badania została dokonana, jeśli chodzi o produkty osób zainteresowanych, ocena kwestii, czy zgłoszona w skardze przeszkoda w handlu wywołała niekorzystne skutki w handlu. W następstwie tej oceny, na wzór wniosków, jakie zostały wyciągnięte w sprawozdaniu z badania względem składającej skargę, stwierdzone zostało, iż selektywne środki amerykańskie nie były źródłem skutków w handlu, które odczuły osoby zainteresowane, a ponadto, że eksport produktów pochodzących ze Zjednoczonego Królestwa nie stanowił wobec nich konkurencji na rynku amerykańskim. Wreszcie w ramach analizy interesu Wspólnoty sprawozdanie z badania wskazuje w pkt 4, że w szczególności, „jak zaznaczono to wcześniej, wszczęcie postępowania przed organami WTO nie jest w stanie wyeliminować ani zmniejszyć problemów gospodarczych, z którymi spotykają się składający skargę" [tłumaczenie nieoficjalne]. Mimo iż powyższy fragment błędnie określa wszystkie strony jako składających skargę, to wskazuje, że interes osób zainteresowanych w postępowaniu został wzięty pod uwagę w sprawozdaniu z badania podczas oceny interesu Wspólnoty.

106 Ponadto skarżący nie podnosili w trakcie procedury pisemnej, by osoby zainteresowane miały inne niż składająca skargę interesy, które nie zostały wzięte pod uwagę przez Komisję w ramach postępowania badawczego.

107 Na pytanie Sądu zadane w tej kwestii podczas rozprawy skarżący odpowiedzieli, że osoby zainteresowane nie miały żadnego interesu w żądaniu, aby retorsje zostały rozszerzone na Zjednoczone Królestwo, ponieważ było jasne, że roquefort, foie gras i szalotki nie były tam produkowane. Skarżący zaznaczyli, że strony te miałyby natomiast interes w tym, aby selektywne stosowanie amerykańskich środków zostało zgłoszone przez Wspólnotę organom WTO, co zdaniem skarżących skutkowałoby, w przypadku wydania niekorzystnego wobec Stanów Zjednoczonych orzeczenia, wycofaniem ich produktów z listy zaakceptowanej przez ORS. Należy tedy wskazać, że nawet gdyby taki interes różnił się od interesu składającej skargę, to Komisja i tak uwzględniła taką argumentację w ramach przeprowadzonego przez nią badania, wskazując na czysto hipotetyczny charakter możliwości podniesionej przez skarżących, zwłaszcza ze względu na wyłączną kompetencję władz amerykańskich w zakresie ustalania listy produktów, których dotyczy zawieszenie kontyngentów taryfowych. Interes ten został zatem właściwie uwzględniony przez Komisję.

108 Wobec tego okoliczność, że zaskarżona decyzja nie odnosi się, poza składającą skargę, do innych osób zainteresowanych, które są skarżącymi w niniejszej sprawie, nie może sama w sobie być interpretowana jako naruszenie art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94 czytanego w świetle motywu piętnastego tego rozporządzenia.

109 W związku z tym należy stwierdzić, że nie miało miejsca uchybienie polegające na niewzięciu pod uwagę interesu innych niż składająca skargę osób zainteresowanych.

110 Jeśli chodzi o zarzucane uchybienie utożsamienia interesu Wspólnoty z tym, który miała składająca skargę, to najpierw wypada odwołać się do motywów 6 i 7 zaskarżonej decyzji.

111 W motywie 6 zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziwszy, że „dochodzenie faktycznie nie wykazało, że zastosowanie zawieszenia kontyngentów [taryfowych] w stosunku do Zjednoczonego Królestwa pozwoliłoby składającej skargę wyeksportować więcej

musztardy gotowej na rynek amerykański" oraz po sprecyzowaniu, że „[w] konsekwencji żaden niekorzystny skutek w handlu w rozumieniu rozporządzenia nie może być przypisany zgłoszonej przez składającą skargę przeszkodzie w handlu", wnosiła z tego następnie, że „[z]godnie z art. 11 [rozporządzenia 3286/94] postępowanie badawcze wykazało zatem, że interesy Wspólnoty nie wymagają żadnych szczególnych działań wobec podnoszonej przeszkody w handlu" [tłumaczenie nieoficjalne].

112 W motywie 7 zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła, że „[p]postępowanie badawcze nie dostarczyło wystarczających dowodów na okoliczność, że interes Wspólnoty wymagał szczególnego działania w ramach rozporządzenia" oraz że „[n]ależy zatem zakończyć postępowanie badawcze" [tłumaczenie nieoficjalne].

113 Użycie spójnika łącznego „donc" („zatem") w ostatnim zdaniu motywu 6 zaskarżonej decyzji wskazuje, że zdaniem Komisji brak niezbędnego działania w interesie Wspólnoty wynika co najmniej w sposób pośredni ze stwierdzenia, że składająca skargę nie miała żadnego interesu w tym, aby zawieszenie kontyngentów taryfowych zostało rozszerzone na Zjednoczone Królestwo, o ile nie odczuła niekorzystnych skutków w handlu, których źródłem było selektywne zastosowanie amerykańskich środków.

114 Należy stwierdzić, że potrzeba uprzedniego wykazania interesu składającej skargę, po to by mógł istnieć sam interes Wspólnoty, została skądinąd potwierdzona przez Komisję w jej pismach. W istocie broniła ona tezy, zgodnie z którą rozporządzenie nr 3286/94 nie może służyć składającej skargę do nakłonienia Wspólnoty do przedsięwzięcia działania na zasadzie obrony interesu ogólnego Wspólnoty, jeśli ona sama nie odczuła niekorzystnych skutków w handlu.

115 W konsekwencji, przeciwnie do tego, co twierdzą skarżący, argumentacja przedstawiona przez Komisję w stadium procedury pisemnej przez Sądem, nie stoi w sprzeczności z motywami zaskarżonej decyzji.

116 Należy się następnie odwołać do odpowiednich fragmentów sprawozdania z badania. W pkt 4 sprawozdania z badania (zatytułowanym „Interes Wspólnoty") Komisja wskazuje:

„Wyniki dochodzenia wykazały, że nie istnieją żadne niekorzystne skutki w handlu odczuwane przez składającą skargę, które byłyby wywołane podnoszoną w niniejszej sprawie przeszkodą w handlu. Wyniki te już z góry przesądzają, że nie jest spełniona podstawowa przesłanka wymagana do tego, aby dalej zmierzać do podjęcia tego działania na mocy rozporządzenia. Niemniej jednak Komisja zbadała, czy istnieją inne sposoby działania, które mogłaby podjąć, aby odpowiedzieć na naruszenia i potencjalne skutki w handlu zidentyfikowane w tym sprawozdaniu" [tłumaczenie nieoficjalne].

117 Następnie przypomina:

„Wszczęcie postępowania przed organami WTO nie jest w stanie wyeliminować lub zmniejszyć problemów gospodarczych, z którymi spotykają się składający skargę. Natomiast trudno byłoby nie docenić prawnego i politycznego znaczenia amerykańskich praktyk. W istocie wydaje się, że Stany Zjednoczone przyjęły praktykę »selektywnych sankcji« jako »broń« handlową w celu osłabienia wewnętrznej spójności Wspólnoty oraz w związku z tym wpłynięcia na stosunki z ich zasadniczym partnerem gospodarczym. Komisja jest ostatecznie zdania, że dużo szersze i długoterminowe interesy Wspólnoty wymagałyby działania mającego na celu uniknięcie sytuacji, w której powtarzałaby się w przyszłości amerykańska praktyka polegająca na zawieszeniu kontyngentów względem niektórych państw członkowskich, z wyłączeniem pozostałych (to znaczy praktyka »selektywnej sankcji«). Komisja będzie w tym duchu kontynuować rozmowy celem osiągnięcia wzajemnie satysfakcjonującego rozwiązania w sprawie nazywanej hormonami oraz omówi z władzami amerykańskimi problemy natury systemowej podniesione w niniejszym sprawozdaniu" [tłumaczenie nieoficjalne].

118 W pkt 6 sprawozdania z badania zatytułowanym „Rozważane sposoby działania", Komisja przypomniawszy trzy warunki niezbędne dla podjęcia przez Wspólnotę jakiegokolwiek działania [to znaczy a) aby w świetle zasad regulujących handel międzynarodowy przysługiwało Wspólnocie prawo, b) aby istniały niekorzystne skutki w handlu spowodowane przez podnoszoną przeszkodę w handlu i c) aby działanie było niezbędne w interesie Wspólnoty], podkreśliła, że „[n]a podstawie przeprowadzonej analizy i zamieszczonych powyżej wniosków, w szczególności w odniesieniu do braku niekorzystnych skutków w handlu, proponuje się zakończyć postępowanie badawcze w tej sprawie" oraz że „najbardziej odpowiednim sposobem zaradzenia problemom, z którymi zetknęła się składająca skargę, będzie kontynuowanie rozmów z władzami amerykańskimi celem znalezienia wzajemnie satysfakcjonującego rozwiązania w sprawie nazywanej hormonami" [tłumaczenie nieoficjalne].

119 Sąd wskazuje, że postępowanie badawcze nie wykluczyło podjęcia w przyszłości działań przez Wspólnotę — w jej ogólnym i długoterminowym interesie –przeciwko potencjalnym naruszeniom analizowanym w sprawozdaniu z badania; natomiast z racji tego, że wszczęcie postępowania w ramach WTO nie byłoby w stanie wyeliminować lub zmniejszyć problemów gospodarczych, z którymi spotykają się składający skargę, należało zaproponować zakończenie postępowania badawczego, w szczególności ze względu na brak niekorzystnych skutków w handlu w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94.

120 Komisja nie narusza art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94, gdy wymaga, aby ewentualne działanie Wspólnoty było powiązane z okolicznościami i względami prawnymi leżącymi u podstaw postępowania badawczego oraz gdy decyduje się zakończyć postępowanie badawcze, mimo występowania ogólnego i długoterminowego interesu w podjęciu w przyszłości działania przeciwko potencjalnym naruszeniom, które mogą wyniknąć z przyjętej przez Stany Zjednoczone praktyki stosowania „selektywnych sankcji", które zostały zidentyfikowane w sprawozdaniu z badania.

121 W istocie art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94 powinien być czytany w świetle motywu szóstego rozporządzenia, który stanowi, że mechanizm prawny ustanowiony przez rozporządzenie nr 3286/94 „zapewniałby, że decyzja o odwoływaniu się do praw Wspólnoty w ramach zasad handlu międzynarodowego jest podejmowana

w oparciu o dokładne, oparte na faktach informacje i analizę prawną". W konsekwencji, jeżeli w następstwie postępowania badawczego ramy faktyczne i prawne leżące u podstaw tego postępowania nie uzasadniają decyzji o odwołaniu się do praw Wspólnoty, w szczególności ze względu na brak jednej z przesłanek prawnych wymaganych dla zastosowania rozporządzenia nr 3286/94, w tym przypadku braku niekorzystnych skutków w handlu wynikłych z podnoszonej przeszkody w handlu, Komisja jest uprawniona do stwierdzenia braku łącznego spełnienia przesłanek wymaganych rozporządzeniem nr 3286/94.

122 Wykładnia taka jest również poparta art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94. W istocie należy przypomnieć, że zgodnie z tym przepisem „[w] przypadku gdy ustalono [...], że działanie jest potrzebne w interesie Wspólnoty w celu zapewnienia poszanowania praw Wspólnoty zgodnie z zasadami handlu międzynarodowego w celu usunięcia [...] niekorzystnych skutków w handlu przyjętych lub utrzymywanych przez państwa trzecie, zostaną określone odpowiednie środki [...]". Wynika więc jasno z treści art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94, że działanie Wspólnoty powinno mieć na celu usunięcie niekorzystnych skutków w handlu spowodowanych przez przeszkodę w handlu, w konsekwencji działanie to nie może być podjęte, jeżeli nie prowadzi do zmierzania się z tym celem. Innymi słowy, w świetle art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94 podmiot składający skargę nie może się powołać na rozporządzenie celem nakłonienia Wspólnoty do przedsięwzięcia działania w obronie ogólnego interesu Wspólnoty, jeżeli sam nie odczuł niekorzystnych skutków w handlu. W każdym razie nawet w takim przypadku nie wystarczy stwierdzenie istnienia takiego niekorzystnego skutku w handlu, aby Wspólnota podjęła działanie w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94, jako że Komisja dysponuje szerokimi uprawnieniami o charakterze uznaniowym przy ocenie wszystkich interesów handlowych Wspólnoty.

123 Fakt, iż w niniejszej sprawie Komisja zbytecznie uznała za celowe dokonanie w ramach postępowania badawczego oceny, czy mógłby ewentualnie istnieć bardziej ogólny i długoterminowy interes Wspólnoty, nie może oznaczać, że Komisja była zobowiązana dojść do wniosku, że z postępowania badawczego wynika obowiązek działania w interesie Wspólnoty. W istocie takie postępowanie wynika zwłaszcza

z wymogu odpowiedzi na wszystkie argumenty podniesione przez podmiot składający skargę lub/i osoby zainteresowane oraz z przestrzegania zasady dobrej administracji. Nie można tego jednak zarzucać Komisji celem stwierdzenia, że naruszyła ona art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94.

124 W konsekwencji, przeciwnie do tego, co twierdzą skarżący, Komisja nie zawęziła interesu Wspólnoty do interesu, który posiadała składająca skargę, ani nie naruszyła art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94.

125 Z tych wszystkich względów należy w całości oddalić zarzut czwarty.

W przedmiocie zarzutu piątego, dotyczącego braku uzasadnienia zaskarżonej decyzji

126 Zarzut ten dzieli się na dwie części, dotyczące z jednej strony braku uzasadnienia w zakresie analizy przeszkody w handlu, a z drugiej strony braku uzasadnienia w zakresie interesu Wspólnoty we wniesieniu skargi.

W przedmiocie pierwszej części zarzutu piątego, dotyczącej braku uzasadnienia w zakresie analizy przeszkody w handlu

— Argumenty stron

127 Skarżący oceniają, że Komisja naruszyła obowiązek uzasadnienia, który wynika z art. 253 WE, gdyż nie przeprowadziła w zaskarżonej decyzji analizy prawnej co do podniesionej w skardze przeszkody w handlu.

128 Komisja przypomina zasady ustalone przez orzecznictwo w zakresie uzasadniania aktów instytucji wspólnotowych. Jej zdaniem w niniejszej sprawie uzasadnienie zaskarżonej decyzji odpowiadało wszystkim wymogom wynikającym z orzecznictwa. Komisja twierdzi w istocie, że przytaczając w sposób wyraźny w motywie 6 zaskarżonej decyzji zasadnicze elementy wniosków ze sprawozdania z badania, w pełni wywiązała się z obowiązku uzasadniania, który na niej ciąży, tym bardziej że sprawozdanie z badania zostało opracowane na zakończenie postępowania kontradyktoryjnego, w którego trakcie skarżący mieli możliwość wyrażenia swoich stanowisk. Skarżący byli więc jej zdaniem w stanie poznać uzasadnienie dokonanego rozstrzygnięcia, a sędzia wspólnotowy może dokonać jego kontroli.

— Ocena Sądu

129 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem uzasadnienie wymagane przez art. 253 WE powinno ukazywać w jasny i niedwuznaczny sposób tok rozumowania organu wspólnotowego będącego autorem zaskarżonego aktu, tak aby umożliwić zainteresowanym poznanie uzasadnienia dokonanego rozstrzygnięcia celem obrony ich praw, a sędziemu wspólnotowemu wykonanie kontroli (wyroki Trybunału: z dnia 26 czerwca 1986 r. w sprawie 203/85 Nicolet Instrument, Rec. str. 2049, pkt 10, z dnia 7 maja 1987 r. w sprawie 240/84 NTN Toyo Bearing i in. przeciwko Radzie, Rec. str. 1809, pkt 31, w sprawie 255/84 Nachi Fujikoshi przeciwko Radzie, Rec. str. 1861, pkt 39 oraz z dnia 9 stycznia 2003 r. w sprawie C-76/00 P Petrotub i Republica przeciwko Radzie, Rec. str. I-79, pkt 81). Obowiązek uzasadniania powinien być ponadto oceniany z uwzględnieniem okoliczności danej sprawy, a w szczególności treści aktu, natury wskazanych pobudek oraz interesu, jaki mają w otrzymaniu wyjaśnień adresaci lub inne podmioty, których akt bezpośrednio i indywidualnie dotyczy. Nie jest wymagane, aby uzasadnienie wyszczególniało wszystkie istotne w sprawie elementy faktyczne i prawne o tyle, że kwestia, czy uzasadnienie spełnia wymagania art. 253 WE, powinna być oceniana nie tylko w świetle jego brzmienia, ale też jego kontekstu, jak również zespołu zasad prawnych regulujących daną materię (zob. w szczególności wyroki Trybunału: z dnia 2 kwietnia 1998 r. w sprawie C-367/95 P Komisja przeciwko Sytraval i Brink's Francja, Rec. str. I-1719, pkt 63 oraz ww. wyrok w sprawie Petrotub i Republika przeciwko Radzie, pkt 81). W konsekwencji, jeżeli kwestionowany akt zachowuje istotę celu, który realizuje instytucja, zbędne będzie wymaganie szczególnego uzasadnienia dla każdego z technicznych wyborów, których ta instytucja dokonała (wyrok Trybunału z dnia 29 lutego 1996 r. w sprawie C-122/94 Komisja przeciwko Radzie, Rec. str. I-881, pkt 29).

130 Należy wskazać, że w niniejszej sprawie Komisja zidentyfikowała w zaskarżonej decyzji po pierwsze zgłoszoną w skardze przeszkodę w handlu, którą „stanowiła podjęta w następstwie »sprawy hormonów« decyzja Stanów Zjednoczonych Ameryki o zniesieniu zastosowanych w stosunku do musztardy gotowej kontyngentów taryfowych, lecz jedynie względem produktów eksportowanych z pewnych państw członkowskich (z wyłączeniem Zjednoczonego Królestwa)" [tłumaczenie nieoficjalne] (motyw 3 zaskarżonej decyzji). Po drugie w motywie 6 zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła, że „[p]rocedura badawcza doprowadziła do wniosku, iż nie wydaje się, aby rzekomo niekorzystne skutki w handlu wynikały ze wskazanej w skardze przeszkody w handlu, to znaczy z dokonanego w sposób selektywny przez Stany Zjednoczone Ameryki zniesienia kontyngentów jedynie w stosunku do niektórych państw członkowskich (»sankcja selektywna«) Wspólnoty" [tłumaczenie nieoficjalne].

131 Mając na uwadze kontekst, w który wpisuje się niniejsza sprawa, takie stwierdzenia spełniają wymagania art. 253 WE.

132 Należy przede wszystkim przypomnieć, że art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94 przewiduje, że „[w] przypadku gdy ustalono w wyniku postępowania badawczego, że interesy Wspólnoty nie wymagają żadnych działań, procedura zostaje zakończona [...]". Wynika z tego przepisu, że decyzja kończąca postępowanie badawcze może ograniczać się w uzasadnieniu do przywołania zasadniczych wniosków wynikających ze sprawozdania z badania, odsyłając do niego, przy czym mając na uwadze kontekst, w którym osadzona jest ta decyzja, nie ma potrzeby powtarzania wszystkich okoliczności stanu faktycznego i prawnego uwidocznionych w tym sprawozdaniu.

133 Należy następnie przypomnieć, że sprawozdanie z badania w wersji nieopatrzonej klauzulą poufności jest dokumentem dostępnym publicznie, a w niniejszej sprawie zostało ono przesłane skarżącym w okresie poprzedzającym wydanie zaskarżonej decyzji. Mogli więc oni zapoznać się w wystarczającym stopniu z uzasadnieniem zaskarżonej decyzji, a w szczególności z powodami, dla których — mimo że sprawozdanie z badania wskazało na pewne oznaki niezgodności zgłoszonej przez składającą skargę przeszkody w handlu z zasadami wynikającymi z porozumień

zawartych w ramach WTO — analiza prawna przeszkody w handlu w zaskarżonej decyzji nie była potrzebna, mając na uwadze brak związku przyczynowego między tą przeszkodą a niekorzystnymi skutkami w handlu w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94.

134 Wreszcie badanie pierwszego i drugiego zarzutu, które Sąd przeprowadził odpowiednio w pkt 48–58 i 64–74 powyżej, świadczy o tym, że wykonanie kontroli sądowej nie było utrudnione.

135 W konsekwencji należy oddalić pierwszą część zarzutu piątego.

W przedmiocie drugiej części zarzutu piątego, dotyczącej braku uzasadnienia w zakresie interesu Wspólnoty we wniesieniu skargi

— Argumenty stron

136 W pierwszej kolejności, zdaniem skarżących, wobec tego, że Komisja zajęła stanowisko w odniesieniu do interesu Wspólnoty jedynie przez odwołanie się do interesów składającej skargę, zaskarżona decyzja nie umożliwia ani poznania powodów wydania zaskarżonej decyzji przez osoby zainteresowane, które wzięły udział w postępowaniu badawczym i same są skarżącymi w niniejszej sprawie, ani przeprowadzenia kontroli sądowej przez sędziego.

137 W drugiej kolejności skarżący uważają, że Komisja nie odpowiedziała na wszystkie podniesione w skardze argumenty dotyczące interesu Wspólnoty we wniesieniu skargi. Po pierwsze, skarżący zauważają, że zaskarżona decyzja milczy w kwestii

wspomnianego w sprawozdaniu z badania interesu Wspólnoty, polegającego na uniknięciu sytuacji, w której Stany Zjednoczone spowodują uszczerbek na jedności wspólnej polityki handlowej poprzez praktykowanie „selektywnych" sankcji stosowanych jedynie wobec niektórych państw członkowskich. Po drugie, skarżący podkreślają, że skarga wskazywała, że nie mogło być wykluczone, iż w następstwie działania Wspólnoty, Stany Zjednoczone rozszerzając swoje retorsje na wszystkie państwa członkowskie, wycofałyby musztardę gotową z listy produktów podlegających tym środkom. W istocie, ich zdaniem, skoro zawieszenie kontyngentów taryfowych nie mogło przekroczyć kwoty 116,8 mln USD rocznie, Stany Zjednoczone byłyby zobowiązane do wycofania pewnych produktów z listy, a zatem w niniejszym przypadku — musztardy gotowej. O ile skarżący przyznają, że kwestia ta została poruszona w sprawozdaniu z badania, to twierdzą jednak, że zaskarżona decyzja przemilcza tę kwestię, co stanowi ich zdaniem naruszenie obowiązku uzasadnienia. Po trzecie, skarżący zarzucają Komisji, że nie odpowiedziała w zaskarżonej decyzji na podniesiony w skardze argument, że Wspólnota miała interes zarówno we wszczęciu postępowania w niniejszej sprawie, jak i w rozpoczęciu konsultacji ze Stanami Zjednoczonymi w ramach zastosowania art. 306 amerykańskiej ustawy z 1974 r. o handlu zagranicznym. Wreszcie po czwarte, skarżący zarzucają Komisji, że w zaskarżonej decyzji nie odpowiedziała na argument, chociaż został on poruszony w sprawozdaniu z badania, że niekorzystne dla Stanów Zjednoczonych orzeczenie WTO pozwoliłoby im żądać zwrotu niesłusznie pobranych ceł.

138 W odpowiedzi na te wszystkie zarzuty Komisja odsyła do swojej argumentacji przeprowadzonej w ramach pierwszej części niniejszego zarzutu.

— Ocena Sądu

139 Jak już zostało stwierdzone powyżej w pkt 129, nie jest wymagane, aby uzasadnienie decyzji zawierało wszystkie elementy faktyczne i prawne istotne w danej sprawie,

o ile nie uniemożliwia to zainteresowanym poznania uzasadnienia dokonanego rozstrzygnięcia celem obrony ich praw, a sędziemu wspólnotowemu przeprowadzenia kontroli, mając na względzie zwłaszcza kontekst prawny i faktyczny, w którym osadzona jest badana decyzja.

140 Jeśli chodzi o pierwszy argument skarżących, że zaskarżona decyzja nie umożliwia osobom zainteresowanym biorącym udział w postępowaniu badawczym poznania powodów zakończenia postępowania, to Sąd uznaje, że powinien on zostać odrzucony.

141 Należy zaznaczyć, iż Komisja rzeczywiście wydała zaskarżoną decyzję, odnosząc się jedynie do musztardy gotowej.

142 Jednakże w kontekście tej decyzji okoliczność ta nie przeszkodziła wszystkim skarżącym w poznaniu powodów decyzji Komisji o zakończeniu postępowania badawczego, w której osoby zainteresowane brały udział. W istocie jasno wynika ze sprawozdania z badania, które to sprawozdanie zostało zakomunikowane skarżącym przed wydaniem zaskarżonej decyzji, że wnioski z niego odnosiły się co najmniej w tym samym stopniu do ich produktów, jak i do pochodzących od składającej skargę. Ponadto badanie pokazało, że produkty osób zainteresowanych nie konkurowały na rynku amerykańskim z identycznymi produktami pochodzącymi ze Zjednoczonego Królestwa, ponieważ produkty takie nie były tam eksportowane, a w związku z tym zgłoszona przeszkoda w handlu nie wywołała wobec nich żadnego niekorzystnego skutku w handlu w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94.

143 Wreszcie o ile Komisja powinna była z poszanowaniem zasady dobrej administracji uściślić w bardziej jasny sposób status innych niż składająca skargę organizacji biorących udział w postępowaniu badawczym, to jednak brak odniesienia do produktów tych ostatnich w motywach zaskarżonej decyzji nie utrudnia wykonania kontroli sądowej przez Sąd, mając na uwadze kontekst, w którym osadzona jest ta decyzja.

144 Należy sprecyzować w odniesieniu do drugiego argumentu i trzech ostatnich uchybień, które zostały wskazane powyżej w pkt 137, że skarżący przyznają, iż w sprawozdaniu z badania przeanalizowane i oddalone zostały wszystkie podniesione przez nich twierdzenia wskazujące na uchybienia. Sąd uważa, jeśli chodzi o uzasadnienie, że Komisja nie musiała się wypowiadać w motywach zaskarżonej decyzji ani na temat wszystkich elementów faktycznych i prawnych podniesionych przez skarżących, ani wszystkich wyborów technicznych, których dokonała, tym bardziej że przyświecający tej instytucji cel wynika jasno z zaskarżonej decyzji. Milczenie zaskarżonej decyzji w przedmiocie ostatnich trzech uchybień wskazanych przez skarżących mogło być zatem zrozumiane, w kontekście niniejszej sprawy, jako potwierdzenie stanowiska wyrażonego w sprawozdaniu z badania, które to sprawozdanie zostało zakomunikowane skarżącym przed wydaniem zaskarżonej decyzji, wyraźnie się do niego odwołującej. Ponadto brak odniesienia w motywach zaskarżonej decyzji do hipotetycznych rozważań leżących u podstaw trzech podniesionych przez skarżących uchybień nie utrudnia kontroli legalności zaskarżonej decyzji. Należy zatem stwierdzić, że te trzy uchybienia nie miały miejsca.

145 Należy również stwierdzić, że nie miało miejsca uchybienie obowiązkowi uzasadnienia zaskarżonej decyzji w zakresie systemowego interesu, jaki miała Wspólnota w obronie jedności wspólnej polityki handlowej. W istocie ze sprawozdania z badania wynika, jak zostało już podkreślone powyżej podczas badania zarzutu czwartego, iż mimo uznania, że jedność wspólnej polityki handlowej z pewnością leży w ogólnym i długoterminowym interesie Wspólnoty, to nie uważano, aby działanie Wspólnoty na tej podstawie było w niniejszej sprawie niezbędne, zwłaszcza wobec braku prawnych przesłanek zastosowania rozporządzenia nr 3286/94. W konsekwencji należy stwierdzić, że w kontekście niniejszej sprawy skarżący mieli możliwość poznania powodów, dla których Wspólnota nie podjęła w tym przypadku działania, oraz że uzasadnienie zaskarżonej decyzji, mimo że lakoniczne, spełniało również wymogi co do możliwości przeprowadzenia kontroli sądowej.

146 W tej sytuacji należy oddalić zarówno drugą część rozpatrywanego zarzutu, jak i cały zarzut piąty.

W przedmiocie zarzutu szóstego, dotyczącego oczywistego błędu w ocenie oraz naruszenia art. 2 ust. 4 i art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94

147 Zarzut ten dzieli się na dwie części. Pierwsza część dotyczy oczywistego błędu w dokonanej przez Komisję ocenie w zakresie ewentualnego wycofania produktów skarżących z listy towarów podlegających amerykańskiej dopłacie celnej. Druga część szóstego zarzutu dotyczy oczywistego błędu w dokonanej przez Komisję ocenie w zakresie refundacji niesłusznie zapłaconej dopłaty celnej.

W przedmiocie pierwszej części zarzutu szóstego, dotyczącej oczywistego błędu w dokonanej przez Komisję ocenie w zakresie ewentualnego wycofania produktów skarżących z listy towarów podlegających amerykańskiej dopłacie celnej

— Argumenty stron

148 Skarżący precyzują, że jeśliby Sąd stwierdził, że nie miało miejsca drugie uchybienie podniesione w ramach drugiej części zarzutu piątego, dotyczące braku uzasadnienia, to w każdym razie należałoby uznać, że Komisja w sprawozdaniu z badania popełniła oczywisty błąd w ocenie okoliczności faktycznych i naruszyła art. 2 ust. 4 oraz art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94.

149 Według skarżących ewidentne jest, że gdyby Zjednoczone Królestwo zostało włączone na listę państw podlegających zawieszeniu amerykańskich kontyngentów taryfowych, to „małe" produkty pochodzące z innych państw członkowskich, jak produkty skarżących, mogłyby zostać wyłączone z zakresu stosowania amerykańskich środków ze względu na maksymalny limit kwoty zawieszenia kontyngentów taryfowych ustalony orzeczeniem arbitrażowym organów WTO. Prawidłowość takiego rozumowania została ponadto uznana przez samą Komisję w ogłoszeniu

o wszczęciu postępowania badawczego. Komisja winna była zatem bardziej przeanalizować możliwość wyłączenia z listy ustalonej przez władze amerykańskie produktów skarżących. Skarżący oceniają, że niepewność co do powodzenia rozstrzygania sporów nie powinna przeszkodzić podjęciu działania przez Wspólnotę, gdyby to było możliwe. Taka zaś była sytuacja w niniejszej sprawie.

150 Komisja oceniając, że już odpowiedziała na ten zarzut w swoim stanowisku dotyczącym poprzednich zarzutów, podkreśla jednak, że w żadnym momencie nie wykroczyła ona w zaskarżonej decyzji poza granice właściwe dla przysługującej jej i uznanej przez orzecznictwo kompetencji o charakterze dyskrecjonalnym, jeśli chodzi o wybór środków niezbędnych dla realizacji wspólnej polityki handlowej i badanie sytuacji gospodarczych o złożonej naturze.

151 Komisja w tym przypadku uznaje, że nie popełniła żadnego oczywistego błędu w ocenie okoliczności faktycznych, które są opisane w sprawozdaniu z badania zarówno jeśli chodzi o brak niekorzystnych skutków w handlu, jak i brak interesu Wspólnoty w dalszym prowadzeniu postępowania. Odnosi się to jej zdaniem w szczególności do spekulacji skarżących w przedmiocie wycofania musztardy gotowej z listy środków amerykańskich.

— Ocena Sądu

152 Należy przypomnieć najpierw, że po stwierdzeniu braku związku przyczynowego między przeszkodą w handlu zgłoszoną w skardze pochodzącej od FICF a niekorzystnymi skutkami w handlu, Komisja w sprawozdaniu z badania przeanalizowała podniesiony w skardze argument, że w przypadku gdyby Wspólnota uzyskała korzystne rozstrzygnięcie przed organami WTO, to zawieszenie przez

Stany Zjednoczone kontyngentów taryfowych powinno zostać rozszerzone na Zjednoczone Królestwo, co prowadziłoby w nieunikniony sposób do modyfikacji listy objętych nimi produktów, ponieważ w innym przypadku łączna kwota zawieszenia przekroczyłaby wielkość dozwoloną przez ORS (116,8 mln USD). Według skarżących musztarda gotowa, jak również inne produkty podlegające procedurze badania mogłyby zostać zatem wykluczone z listy produktów przedłożonych ORS przez władze amerykańskie.

153 Należy następnie zaznaczyć, iż w sprawozdaniu z badania (pkt 2.5, str. 32) Komisja odpowiedziała w następujący sposób na ten argument:

„Jednakże przede wszystkim wynik sprawy wniesionej przez organami WTO byłby daleki od pewności ze względu na brak precedensów w tego rodzaju spornych kwestiach. Ponadto skład listy produktów, wobec których została zastosowana dopłata celna w wysokości 100%, pozostaje w kompetencji władz amerykańskich. Nie ma żadnej gwarancji (można uznać, że byłoby to bardzo mało prawdopodobne), że władze amerykańskie usuną z listy produkty składającej skargę. Ponadto rozszerzenie środka na roquefort, foie gras czy szalotki pochodzące ze Zjednoczonego Królestwa nie będzie miało żadnego skutku dla status quo, ponieważ produkty te nie są eksportowane przez Zjednoczone Królestwo" [tłumaczenie nieoficjalne].

154 Sąd uznaje, że analiza przeprowadzona w sprawozdaniu z badania, celem udzielenia odpowiedzi na argument podniesiony przez składającą skargę i osoby zainteresowane, nie jest obarczona oczywistym błędem w ocenie.

155 Przede wszystkim, podobnie jak naświetliło to sprawozdanie z badania i jak przypomniała Komisja podczas rozprawy, zakładając, że Wspólnota podjęłaby z sukcesem działanie przed organami WTO, ewentualna modyfikacja listy produktów podlegających zawieszeniu kontyngentów taryfowych stosowanych przez Stany Zjednoczone pozostałaby w kompetencjach władz amerykańskich. Należy odnotować w tym miejscu, że w orzeczeniu arbitrażowym z dnia 12 lipca 1999 r.

(WT/DS26/ARB), przywołanym powyżej w pkt 17 i potwierdzonym przez ORS, arbitrzy jasno stwierdzili, że na podstawie art. 22 Uzgodnienia nie posiadali kompetencji, aby ustalić ostateczną listę produktów, które mogły podlegać zawieszeniu kontyngentów taryfowych. Skarżący ani nie podnieśli, ani tym bardziej nie wykazali, by Komisja posiadała taką kompetencję.

156 Sąd stwierdza następnie, że włączenie na amerykańską listę produktów pochodzących ze Zjednoczonego Królestwa nie musiałoby wcale oznaczać, że produkty skarżących zostaną wycofane z tej listy. W istocie możliwe i uzasadnione byłoby wyobrazić sobie sytuację, w której inne produkty lub produkty uboczne nomenklatury taryfowej zostałyby wycofane z listy z pełnym poszanowaniem dozwolonej przez ORS maksymalnej kwoty 116,8 mln USD.

157 Należy wreszcie stwierdzić, że skarżący nie wskazują żadnego dowodu na poparcie twierdzenia o istnieniu oczywistego błędu w ocenie, a jedynie zarzucają Komisji, że nie rozważyła ewentualnego wycofania ich produktów z listy. Pomijając fakt, iż teza ta nie jest słuszna — ponieważ sprawozdanie z badania ustosunkowało się do podniesionego w skardze FICF twierdzenia o istnieniu uchybienia, stwierdzając jednocześnie, że nie miało ono miejsca — to w każdym razie analiza przeprowadzona w tym dokumencie nie może zawierać oczywistego błędu w ocenie po stronie Komisji, mając na uwadze czysto hipotetyczny charakter sytuacji rozważanej przez skarżących.

158 Wobec tego należy oddalić pierwszą część rozpatrywanego zarzutu.

W przedmiocie drugiej części zarzutu szóstego, dotyczącej oczywistego błędu w dokonanej przez Komisję ocenie w zakresie refundacji niesłusznie zapłaconej dopłaty celnej.

— Argumenty stron

159 Jeśli chodzi o możliwość zażądania refundacji ceł pobranych przez władze amerykańskie do chwili ewentualnego negatywnego dla Stanów Zjednoczonych

orzeczenia WTO, skarżący dziwią się przede wszystkim, że Komisja odrzucając ten podniesiony w skardze argument z uwagi na okoliczność, że amerykańskie ustawodawstwo nie przyznaje bezpośredniego skutku porozumieniom WTO i nie dopuszcza skarg indywidualnych podmiotów opartych na tych porozumieniach, zajęła stanowisko w przedmiocie wykładni obcego ustawodawstwa, co wykraczało poza jej kompetencje. Następnie skarżący oceniają, że ustawodawstwo amerykańskie nie wyklucza, by podmioty indywidualne wnosiły wnioski w sprawach administracyjnych zmierzających do uzyskania zwrotu niesłusznie pobranych ceł. Skarżący powołują się w tym zakresie na raport zespołu orzekającego z dnia 15 lipca 2002 r. w sprawie art. 129 C pkt 1 amerykańskiej ustawy w sprawie porozumień rundy urugwajskiej (Uruguay Round Agreements Act), który potwierdza ich zdaniem, że władze amerykańskie mogą uwzględniać zalecenia wydane przez organy WTO. W konsekwencji skarżący uznają, odmiennie niż stwierdziła w sprawozdaniu z badania Komisja, że zwrot ceł pobranych przez władze amerykańskie jest możliwy.

160 Komisja odsyła w zasadzie do swojego stanowiska przedstawionego w odniesieniu do pierwszej części tego zarzutu.

— Ocena Sądu

161 Należy stwierdzić, że założenie, na którym zasadza się ta część zarzutu, opiera się na tezie, że na skutek ewentualnej decyzji organów WTO przyznającej Wspólnocie rację w sporze, Stany Zjednoczone rozszerzą zawieszenie kontyngentów taryfowych na wszystkie państwa członkowskie, co pociągnie za sobą wycofanie produktów skarżących z amerykańskiej listy. Wycofanie to miałoby skutkować także tym, że skarżący mogliby wnieść o refundację dopłaty celnej zapłaconej władzom amerykańskim do tej chwili.

162 Otóż o ile teza ta jest pochodną tezy, z którą nie zgodził się Sąd w pierwszej części niniejszego zarzutu, o tyle jest ona całkowicie nieuzasadniona.

163 Ponadto, bez potrzeby roztrząsania kwestii wykładni ustawodawstwa i praktyki amerykańskiej przeprowadzonej przez Komisję, należy stwierdzić, że sprawozdanie z badania nie podzielało tezy składającej skargę i osób zainteresowanych, również ze względu na fakt, iż rozstrzyganie sporów przez WTO opiera się na wynikającej z art. 19 ust. 1 Uzgodnienia zasadzie dostosowania się ze skutkiem ex nunc do reguł GATT z 1994 r. Jako że stanowisko to nie zostało zakwestionowane przez skarżących, należy wywnioskować, że nawet jeśli powinno się stwierdzić istnienie błędu w zakresie oceny możliwości żądania zwrotu niesłusznie pobranych ceł, to tenże błąd nie miał w każdym bądź razie wpływu na legalność zaskarżonej decyzji. W istocie błąd ten nie miał, po pierwsze, nic wspólnego z brakiem związku przyczynowego między zgłoszoną przeszkodą w handlu a niekorzystnymi skutkami w handlu, który został stwierdzony w zaskarżonej decyzji. Po drugie, błąd ten nie podważał słuszności oceny ewentualnego interesu Wspólnoty we wniesieniu skargi w ramach WTO, jako że ani celem, ani rezultatem tej skargi nie mógłby być zwrot, ze skutkiem wstecznym, ceł zapłaconych władzom państwa trzeciego przez przedsiębiorstwa wspólnotowe, których produkty podlegają środkowi polegającemu na zawieszeniu kontyngentów taryfowych przez to państwo.

164 Z związku z tym należy oddalić drugą część zarzutu szóstego, jak również zarzut szósty w całości.

W przedmiocie zarzutu siódmego, dotyczącego naruszenia prawa do obrony

Argumenty stron

165 W ramach tego zarzutu skarżący zarzucają Komisji, że nie umożliwiła im przed wydaniem zaskarżonej decyzji przedstawienia ich stanowiska w zakresie prawnych i faktycznych kwestii zamieszczonych w sprawozdaniu z badania.

166 Skarżący przypominają, iż w niniejszej sprawie Komisja przesłała im sprawozdanie z badania, informując, że zaskarżona decyzja zostanie wkrótce wydana. Zdaniem skarżących takie stanowisko pozwalało sądzić, że w chwili przesłania sprawozdania z badania zaskarżona decyzja została już opracowana, a zatem Komisja nie pozostawiła im żadnej możliwości przedstawienia ich punktu widzenia w odniesieniu do kwestii zawartych w tym sprawozdaniu. Stanowisko takie zostało potwierdzone przez Komisję pismem z dnia 4 czerwca 2002 r. adresowanym do doradcy skarżących. Mimo że skarżący przyznają z jednej strony, że składająca skargę została poinformowana o wynikach postępowania badawczego, a z drugiej strony, że żaden przepis rozporządzenia nr 3286/94 nie przewiduje przesłania informacji innym osobom zainteresowanym po zakończeniu postępowania badawczego, to jednak uważają, że w świetle fundamentalnej zasady poszanowana prawa do obrony, która stała się w szczególności w sporach antydumpingowych uświęconą zasadą, Komisja winna była umożliwić im odpowiedź na argumentację przeprowadzoną w sprawozdaniu z badania. Okoliczność, że skarżący utrzymywali „kontakty" ze służbami Komisji, nie podważa tego wniosku, ponieważ skarżący twierdzą, że w żadnym momencie przed przyjęciem sprawozdania z badania nie byli w stanie poznać dokładnie podstawy faktycznej i prawnej stanowiska Komisji.

167 Komisja ripostuje, że wszystkie te argumenty są chybione. W istocie jej zdaniem obowiązki wynikające z art. 8 rozporządzenia nr 3286/94 zostały w niniejszej sprawie dokładnie wypełnione. Jeśli skarżący mieli możliwość przedstawienia swoich uwag w trakcie postępowania badawczego, to okoliczność, jak zaznaczają skarżący, że nie mogli skorzystać z „prawa do odpowiedzi" przed wydaniem zaskarżonej decyzji, wynika ze stosowania dyspozycji art. 8 rozporządzenia nr 3286/94.

168 Odwołując się do orzecznictwa rozwiniętego w materii antydumpingowej, Komisja precyzuje ponadto, że istotne jest, aby zainteresowane przedsiębiorstwa mogły wyrazić swój pogląd co do prawdziwości oraz znaczenia dla sprawy podnoszonych faktów i okoliczności, jak również przeprowadzonych dowodów. Przekładając to orzecznictwo na niniejszą sprawę, Komisja ocenia, że przestrzegała przysługującego skarżącym prawa do obrony. Poza tym podnosi, że przeciwnie do tego, co twierdzą

skarżący, składająca skargę miała w pełni czas na przekazanie swoich uwag między datą przesłania jej sprawozdania z badania w dniu 23 kwietnia 2002 r. a datą wydania zaskarżonej decyzji w dniu 9 lipca 2002 r.

169 Komisja podnosi ponadto, że skarżący nie powołali się na nielegalność art. 8 rozporządzenia nr 3286/94, opierając się na poglądzie o naruszeniu fundamentalnej zasady prawa do obrony.

Ocena Sądu

170 Należy najpierw przypomnieć, że zasada poszanowania prawa do obrony jest fundamentalną zasadą prawa wspólnotowego (zob. w szczególności wyroki Trybunału: z dnia 17 października 1989 r. w sprawie 85/87 Dow Benelux przeciwko Komisji, Rec. str. 3137, pkt 25, z dnia 27 czerwca 1991 r. w sprawie C-49/88 Al-Jubail Fertilizer przeciwko Radzie, Rec. str. I-3187, pkt 15 oraz wyrok Sądu z dnia 18 grudnia 1997 r. w sprawach T-159/94 i T-160/94 Ajinomoto i NutraSweet przeciwko Radzie, Rec. str. II-2461, pkt 81).

171 Poza tym w ogólnym układzie rozporządzenia nr 3286/94 postępowanie badawcze i ewentualne działanie w interesie Wspólnoty podjęte w jego następstwie są wymierzone wyłącznie w państwo trzecie, które przyjęło lub utrzymywało przeszkodę w handlu. Przedsiębiorstwo składające skargę na podstawie rozporządzenia nr 3286/94, może się więc powoływać na poszanowanie prawa do obrony wyłącznie w warunkach wyraźnie wskazanych w tym rozporządzeniu, chyba żeby same te warunki zostały uznane za sprzeczne z ogólną zasadą, którą mają uściślać.

172 W tej kwestii należy wskazać, że art. 8 ust. 4 lit. a) rozporządzenia nr 3286/94 stanowi, że: „[s]kładający skargę oraz zainteresowani eksporterzy i importerzy, a także przedstawiciele zainteresowanego państwa lub państw mogą badać wszelkie informacje udostępnione Komisji, z wyjątkiem dokumentów wewnętrznych na użytek Komisji i administracji, pod warunkiem że informacje te są istotne dla ochrony ich interesów i nie są poufne w znaczeniu art. 9 oraz że są wykorzystywane przez Komisję w jej procedurze badawczej" oraz że „[z]ainteresowane osoby skierują do Komisji pisemny uzasadniony wniosek, wskazujący żądane informacje". Ponadto w lit. b) tego samego ustępu przewidziano, że „[s]kładający skargę oraz zainteresowani eksporterzy i importerzy, a także przedstawiciele zainteresowanego państwa lub państw mogą zwrócić się o poinformowanie ich o głównych faktach i uwagach wynikających z postępowania badawczego". Artykuł 8 ust. 8 rozporządzenia nr 3286/94 nakłada na Komisję po zakończeniu jej badania obowiązek przedłożenia sprawozdania Komitetowi, o którym mowa w art. 7 rozporządzenia.

173 Z przepisów tych wynika, że rozporządzenie nr 3286/94 przyznaje składającym skargę, zainteresowanym eksporterom i importerom, a także przedstawicielom zainteresowanego państwa lub państw prawo do informacji na warunkach określonych w art. 8 ust. 4 lit. a) i b) tego rozporządzenia, które powinno iść w parze szczególnie z obowiązkiem instytucji wspólnotowych poszanowania poufnej informacji handlowej. Te same podmioty mogą zwrócić się o poinformowanie ich o głównych faktach i uwagach wynikających z postępowania badawczego.

174 Bezsporne jest w niniejszej sprawie, że wersja sprawozdania z badania nieopatrzona klauzulą poufności została przesłana skarżącym po uzyskaniu opinii Komitetu Doradczego, a przed wydaniem zaskarżonej decyzji. Skarżący mieli wtedy okazję przedstawić swoje stanowisko. Skarżący uznali jednak, że skoro Komisja oznajmiła im jednocześnie, że zaskarżona decyzja zostanie wkrótce wydana, to stanowisko Komisji było już ustalone w chwili przesłania tego sprawozdania. Wywnioskowali z tego zatem, że ich ewentualne uwagi nie będą miały żadnego wpływu na

stanowisko instytucji. Wynika z tego, że w istocie skarżący twierdzą, że Komisja winna była przesłać im projekt sprawozdania z badania celem umożliwienia im sformułowania uwag we właściwy sposób przed złożeniem sprawozdania do Komitetu Doradczego, a w każdym razie poinformować ich z urzędu o głównych faktach i uwagach wynikających z postępowania badawczego.

175 Sąd stwierdza jednak, że żaden z przepisów rozporządzenia nr 3286/94 nie nakłada na Komisję ani obowiązku przesłania osobom wskazanym w art. 8 ust. 4 tego rozporządzenia projektu sprawozdania z badania przed złożeniem sprawozdania do Komitetu Doradczego, aby osoby te mogły podzielić się swoimi ewentualnymi uwagami z instytucją, ani obowiązku poinformowania tych osób z urzędu o głównych faktach i uwagach wynikających z postępowania badawczego.

176 W przeciwieństwie do tego należy przypomnieć, że art. 8 ust. 4 lit. a i b) rozporządzenia nr 3286/94 zobowiązują osoby wskazane w tym przepisie do zwrócenia się do Komisji z wnioskiem o udzielenie informacji. Jeśli chodzi o informacje wykorzystywane w postępowaniu badawczym [o których mowa w lit. a)], to wniosek taki powinien być skierowany na piśmie do Komisji, zawierać uzasadnienie i wskazywać żądane informacje. W przypadku gdy wniosek dotyczy głównych faktów i uwag wynikających z postępowania badawczego [o których mowa w lit. b)], rozporządzenie nie wymaga żadnej formy ani żadnych szczególnych warunków, którym miałby odpowiadać.

177 W niniejszej sprawie skarżący nigdy nie twierdzili, że przed przyjęciem sprawozdania z badania skierowali do Komisji wniosek o udzielenie informacji w rozumieniu art. 8 ust. 4 rozporządzenia nr 3286/94. Ponadto, jak słusznie stwierdziła Komisja, skarżący nie zarzucili nielegalności art. 8 ust. 4 rozporządzenia nr 3286/94.

178 Należy również stwierdzić, że skarżący przyznali w swoich pismach, że byli informowani o rozwoju i kierunkach postępowania badawczego, że mogli ustnie wyrazić swoją opinię w kwestii jej zakończenia i że zostali poinformowani przed przyjęciem sprawozdania z badania, że Komisja uznała, iż nie stwierdzono w niniejszej sprawie niekorzystnego skutku w handlu w rozumieniu rozporządzenia nr 3286/94. Należy wskutek powyższego stwierdzić, że skarżącym umożliwiono przedstawienie ich stanowiska w przedmiocie rozwoju i kierunków postępowania badawczego, a przynajmniej w kwestii jego zasadniczych elementów, oraz obronę ich interesów. Prawdą jest, że w ramach swojej skargi skarżący podnieśli, że informacje te były zbyt ogólne, aby spełnione zostały wymogi wynikające z ich praw proceduralnych. Z akt sprawy nie wynika jednak, by skarżący przed zakończeniem postępowania badawczego żądali od Komisji sprecyzowania tych informacji, w danym wypadku w formie pisemnej, w szczególności gdy chodzi o główne fakty i uwagi, w tym prawne, wynikające z postępowania badawczego zgodnie z art. 8 ust. 4 rozporządzenia nr 3286/94. W takim przypadku Komisja miałaby obowiązek udzielenia z należytą starannością odpowiedzi na wniosek o udzielenie informacji, a skarżący byliby w stanie we właściwy sposób przedstawić swoje stanowisko w kwestiach poruszonych w odpowiedzi Komisji. Wobec tego, że skarżący nigdy nie twierdzili, iż sformułowali taki wniosek, nie mogą zarzucać Komisji w ramach obecnego postępowania, że nie umożliwiła im przedstawienia uwag w przedmiocie kwestii faktycznych i prawnych, które wynikały z postępowania badawczego. Zresztą okoliczność, że prawo do uzyskania informacji o głównych faktach i uwagach, które wynikają z postępowania badawczego, jest uzależnione od warunku — i to tylko jednego — że skarżący złożą w tej sprawie wniosek do Komisji, nie godzi jako taka w obronę ich interesów, tym bardziej że wniosek ten nie podlega żadnej szczególnej formie.

179 Ponadto ze sprawozdania z badania wynika, że Komisja zbadała różne argumenty przedstawione w skardze i udzieliła na nie odpowiedzi. Na skutek udziału w postępowaniu badawczym zainteresowanych organizacji, które współpracowały w jej trakcie, co wynika ze sprawozdania z badania i nie zostało zakwestionowane

przez skarżących, Komisja zbadała również sytuację innych poza musztardą gotową produktów, na które miałyby w ten sam sposób wpłynąć amerykańskie środki.

180 Ze wszystkich tych względów należy oddalić zarzut siódmy.

W przedmiocie zarzutu ósmego, dotyczącego naruszenia art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 3286/94 oraz uchybienia przez Komisję obowiązkowi należytej staranności

181 Zarzut ten składa się z dwóch części. Pierwsza część dotyczy naruszenia terminu przewidzianego w art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 3286/94. Druga część dotyczy uchybienia przez Komisję obowiązkowi należytej staranności w zakresie terminu, który upłynął między zakończeniem procedury konsultacyjnej z Komitetem, o którym mowa w art. 7 rozporządzenia nr 3286/94, a wydaniem zaskarżonej decyzji.

W przedmiocie pierwszej części zarzutu ósmego, dotyczącej naruszenia terminu przewidzianego w art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 3286/94

— Argumenty stron

182 Skarżący przypominają, że zgodnie z art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 3286/94 Komisja powinna zazwyczaj przesłać sprawozdanie z badania do Komitetu, o którym mowa w art. 7 tego rozporządzenia, w terminie pięciu miesięcy od ogłoszenia o wszczęciu

postępowania, chyba że złożoność badania jest taka, że Komisja przedłuża ten okres do siedmiu miesięcy. Według skarżących od terminu siedmiu miesięcy nie ma odstępstw, a służy on zagwarantowaniu przedsiębiorstwom składającym skargę uzyskania szybkiej odpowiedzi w kwestii następstw złożenia wniosku do Komisji. Wobec tego, że Komisja rzeczywiście uznała, że złożoność badania wymagała przedłużenia terminu do siedmiu miesięcy, a Komitet otrzymał sprawozdanie z badania dopiero w dniu 27 marca 2002 r., to znaczy w siedem miesięcy i dwadzieścia siedem dni od daty ogłoszenia o wszczęciu postępowania, skarżący uznają, że Komisja naruszyła art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 3286/94.

183 Komisja twierdzi, że termin, w którym zakończone zostało postępowanie, ma swoje racjonalne uzasadnienie, biorąc pod uwagę złożoność materii, w której zaskarżona decyzja jest osadzona i uwzględniając troskę Komisji o zbadania wszystkich argumentów podniesionych przez różnych uczestników przed zakończeniem postępowania. Komisja przypomina również, że przeprowadziła to postępowanie w duchu lojalnej współpracy, informując wszystkie osoby zainteresowane.

— Ocena Sądu

184 Na wstępie należy przypomnieć, że art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 3286/94 stanowi:

„Po zakończeniu swojego badania Komisja składa sprawozdanie Komitetowi. Sprawozdanie zazwyczaj powinno być przedstawione w ciągu pięciu miesięcy od ogłoszenia o wszczęciu postępowania, chyba że złożoność badania jest taka, że Komisja przedłuża ten okres do siedmiu miesięcy".

185 W niniejszej sprawie skarżący nie kwestionują, że badanie przeprowadzone przez Komisję było złożone i wymagało przedłużenia terminu do siedmiu miesięcy. Bezspornym jest też, że sprawozdanie z badania zostało przesłane Komitetowi, o którym mowa w art. 7 rozporządzenia nr 3286/94, siedem miesięcy i dwadzieścia siedem dni od daty ogłoszenia o wszczęciu postępowania. Zatem przewidziany w art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 3286/94 termin został przekroczony.

186 Należy zbadać, czy to przekroczenie terminu przewidzianego w art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 3286/94 może pociągać za sobą stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji.

187 Należy najpierw uściślić, że o ile przekroczenie terminu o charakterze bezwzględnym pociąga za sobą nieważność każdej czynności podjętej po terminie, o tyle przekroczenie terminu czysto instrukcyjnego co do zasady nie pociąga za sobą stwierdzenia nieważności aktu wydanego po terminie (patrz podobnie wyrok Sądu z dnia 2 maja 1995 r. w sprawach T-163/94 i T-165/94 NTN Corporation i Koyo Setko przeciwko Radzie, Rec. str. II-1381, pkt 119 oraz przywołane tam orzecznictwo).

188 Odnosząc się następnie do charakteru terminu przewidzianego w art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 3286/94, należy stwierdzić, że użycie trybu warunkowego i przysłówka „zazwyczaj" w drugim zdaniu tego przepisu pozwala uznać, że termin pięciu miesięcy przewidziany dla złożenia sprawozdania z badania ma charakter instrukcyjny (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie NTN Corporation i Koyo Setko przeciwko Radzie, pkt 119).

189 Sąd stwierdza, że charakter terminu do złożenia sprawozdania z badania nie ulega zmianie, gdy Komisja oceni, że złożoność badania powinna prowadzić do jego przedłużenia do siedmiu miesięcy. W istocie należy stwierdzić, że termin siedmiu miesięcy, do którego odwołuje się art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 3286/94, stanowi jedynie, w przypadku badania określonego jako „złożone", wydłużenie pierwotnego terminu pięciu miesięcy przewidzianego na wypadek badania określonego jako „zwykłe lub normalne". Koniec drugiego zdania art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 3286/94 wskazuje w istocie, że chodzi o „przedłuż[enie] te[go] okres[u] do siedmiu miesięcy". Sformułowanie takie powtórzone jest również w innych wersjach językowych rozporządzenia nr 3286/94. Wynika z tego, że skoro termin przesłania sprawozdania z badania ma charakter jedynie instrukcyjny w przypadku badania zakwalifikowanego jako „zwykłe lub normalne", to nie może być inaczej w przypadku badania zakwalifikowanego jako „złożone", gdzie chodzi tylko o przedłużenie terminu pierwotnego.

190 Mając powyższe na uwadze, Sąd ocenia, że Komisja nie może wykraczać poza rozsądny termin złożenia sprawozdania z badania (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie NTN Corporation i Koyo Setko przeciwko Radzie), jako że może się to przyczynić w istocie do opóźnienia wydania decyzji o zakończeniu postępowania badawczego.

191 W niniejszej sprawie jednak, przekroczenie o dwadzieścia siedem dni siedmiomiesięcznego terminu instrukcyjnego przewidzianego przez art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 3286/94 nie stanowi uchybienia terminowi rozsądnemu.

192 W konsekwencji należy oddalić pierwszą część zarzutu ósmego.

W przedmiocie drugiej części zarzutu ósmego, dotyczącej uchybienia przez Komisję obowiązkowi należytej staranności w zakresie terminu, który upłynął między zakończeniem procedury konsultacyjnej z Komitetem, o którym mowa w art. 7 rozporządzenia nr 3286/94, a wydaniem zaskarżonej decyzji

— Argumenty stron

193 Skarżący utrzymują, że Komisja uchybiła obowiązkowi zachowania należytej staranności, który wymagał od niej szybszego niż to uczyniła wydania zaskarżonej decyzji po konsultacji z Komitetem, o którym mowa w art. 7 rozporządzenia nr 3286/94. W istocie zdaniem skarżących zaskarżona decyzja została wydana dopiero w trzy miesiące po zakończeniu procedury konsultacyjnej. Mając na względzie istotne znaczenie procedury przewidzianej w rozporządzeniu nr 3286/94 dla zainteresowanych przedsiębiorstw oraz i tak już długi termin, który upłynął między ogłoszeniem o wszczęciu procedury pisemnej i przesłaniem sprawozdania z badania do Komitetu, skarżący uznają, że Komisja uchybiła obowiązkowi należytej staranności.

194 Komisja ripostuje, że działała z najwyższą możliwą starannością w sprawie o tak istotnych konsekwencjach.

— Ocena Sądu

195 Należy stwierdzić, że stosując art. 7 ust. 4 rozporządzenia nr 3286/94, Komitet ma do dyspozycji osiem dni roboczych na reakcję na sprawozdanie z badania przesłane przez Komisję zgodnie z art. 8 ust. 8 tego samego rozporządzenia.

196 Zgodnie z art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94 decyzja Komisji, która kończy postępowanie badawcze, powinna zostać wydana zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 14 tego rozporządzenia. Zgodnie z ustępem drugim tego przepisu „[p]rzedstawiciel Komisji przedstawia Komitetowi wersję roboczą decyzji, która ma zostać podjęta", a „Komitet omawia sprawę w terminie, który ma być ustalony przez przewodniczącego w zależności od pilności sprawy". Artykuł 14 ust. 3 rozporządzenia nr 3286/94 stanowi, że „Komisja podejmuje decyzję, którą komunikuje państwom członkowskim i którą stosuje się w terminie 10 dni, jeśli w tym okresie żadne państwo członkowskie nie przekaże sprawy do Rady".

197 Wynika z tego, że rozporządzenie nr 3286/94 nie przewiduje ani terminu, w którym Komisja powinna po przeprowadzeniu procedury konsultacji dotyczącej sprawozdania z badania złożyć projekt decyzji Komitetowi Doradczemu, ani terminu między chwilą, kiedy Komitet omówi projekt decyzji, a chwilą wydania przez Komisję decyzji. W konsekwencji rozporządzenie nie przewiduje żadnego terminu, w którym decyzja o zakończeniu postępowania badawczego, taka jak decyzja zaskarżona w niniejszej sprawie, winna zostać wydana po konsultacji z Komitetem, o której mowa z art. 7 rozporządzenia nr 3286/94.

198 Sąd uważa, że milczenie rozporządzenia nr 3286/94 w tej kwestii może być interpretowane jako wola ustawodawcy wspólnotowego pozostawienia Komisji pewnego zakresu swobodnego uznania w zakresie terminu wydania decyzji o zakończeniu postępowania badawczego, mając na uwadze wszystkie okoliczności danej sprawy, a zwłaszcza ewentualne kroki, których podjęcie, przed zakończeniem postępowania badawczego wobec władz zainteresowanego państwa trzeciego, rozważałaby Komisja.

199 Jednakże uznanie istnienia takiego zakresu swobodnego uznania nie może oznaczać, że Komisja jest uprawniona do opóźniania wydania decyzji opierającej się na art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94 poza rozsądny termin, który winien być oceniony w zależności od okoliczności właściwych dla każdego przypadku. Takie ograniczenie

zmierza w istocie, jak twierdzili również skarżący, do spełnienia wymogów należytej staranności i zasady dobrej administracji, które ciążą na Komisji.

200 Należy w niniejszej sprawie stwierdzić, że między zakończeniem procedury konsultacji Komitetu w dniu 15 kwietnia 2002 r. a wydaniem zaskarżonej decyzji w dniu 9 lipca 2002 r. upłynęły dwa miesiące i dwadzieścia cztery dni. Taki okres można racjonalnie wytłumaczyć, biorąc w szczególności pod uwagę ciążące na Komisji obowiązki przeprowadzenia wewnętrznej konsultacji ze swoimi służbami w przedmiocie projektu decyzji, wymaganej przez art. 14 rozporządzenia nr 3286/94, konsultacji z państwami członkowskimi w przedmiocie decyzji, jak również zapewnienia wystarczającego czasu na przetłumaczenie decyzji na wszystkie języki oficjalne Wspólnoty.

201 Wynika stąd, że druga część rozpatrywanego zarzutu winna zostać oddalona, tak samo jak cały zarzut ósmy.

202 Wobec tego skarga winna zostać oddalona w całości.

W przedmiocie kosztów

203 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu Sądu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżący przegrali sprawę, zgodnie z żądaniem Komisji należy obciążyć ich kosztami postępowania w całości.

Z powyższych względów

SĄD (pierwsza izba w składzie powiększonym)

orzeka, co następuje:

1) Skarga zostaje oddalona.

2) Skarżący zostają obciążeni kosztami postępowania.

B. Vesterdorf P. Mengozzi M. E. Martins Ribeiro

F. Dehousse I. Labucka

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 14 grudnia 2004 r.

Sekretarz

H. Jung

Prezes

B. Vesterdorf

Spis treści

Ramy prawne ..... II - 4335

Okoliczności powstania sporu ..... II - 4342

Przebieg postępowania i żądania stron ..... II - 4347

W przedmiocie dopuszczalności ..... II - 4349

Co do istoty sprawy ..... II - 4350

W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego naruszenia art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94 ..... II - 4350

Argumenty stron ..... II - 4350

Ocena Sądu ..... II - 4352

W przedmiocie zarzutu drugiego, dotczącego naruszenia art. 2 ust. 4 rozporządzenia nr 3286/94 ..... II - 4356

Argumenty stron ..... II - 4356

Ocena Sądu ..... II - 4358

W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego naruszenia art. 10 ust. 5 rozporządzenia nr 3286/94 ..... II - 4361

Argumenty stron ..... II - 4361

Ocena Sądu ..... II - 4362

W przedmiocie zarzutu czwartego, dotyczącego naruszenia art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94 ..... II - 4364

Argumenty stron ..... II - 4364

Ocena Sądu ..... II - 4366

— Uwagi wstępne ..... II - 4366

— W przedmiocie oceny interesu Wspólnoty w stadium ogłoszenia o wszczęciu postępowania badawczego ..... II - 4368

— W przedmiocie utożsamienia lub sprowadzenia interesu Wspólnoty do indywidualnego interesu składającej skargę i niewzięcia pod uwagę interesów innych osób zainteresowanych. ..... II - 4369

W przedmiocie zarzutu piątego, dotyczącego braku uzasadnienia zaskarżonej decyzji II - 4376

W przedmiocie pierwszej części zarzutu piątego, dotyczącej braku uzasadnienia w zakresie analizy przeszkody w handlu ..... II - 4376

— Argumenty stron ..... II - 4376

— Ocena Sądu ..... II - 4377

W przedmiocie drugiej części zarzutu piątego, dotyczącej braku uzasadnienia w zakresie interesu Wspólnoty we wniesieniu skargi ..... II - 4379

— Argumenty stron ..... II - 4379

— Ocena Sądu ..... II - 4380

W przedmiocie zarzutu szóstego, dotyczącego oczywistego błędu w ocenie oraz naruszenia art. 2 ust. 4 i art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 3286/94 ..... II - 4383

W przedmiocie pierwszej części zarzutu szóstego, dotyczącej oczywistego błędu w dokonanej przez Komisję ocenie w zakresie ewentualnego wycofania produktów skarżących z listy towarów podlegających amerykańskiej dopłacie celnej ..... II - 4383

— Argumenty stron ..... II - 4383

— Ocena Sądu ..... II - 4384

W przedmiocie drugiej części zarzutu szóstego dotyczącej oczywistego błędu w dokonanej przez Komisję ocenie w zakresie refundacji niesłusznie zapłaconej dopłaty celnej. ..... II - 4386

— Argumenty stron ..... II - 4386

— Ocena Sądu ..... II - 4387

W przedmiocie zarzutu siódmego, dotyczącego naruszenia prawa do obrony ..... II - 4388

Argumenty stron ..... II - 4388

Ocena Sądu ..... II - 4390

W przedmiocie zarzutu ósmego, dotyczącego naruszenia art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 3286/94 oraz uchybienia przez Komisję obowiązkowi należytej staranności ..... II - 4394

W przedmiocie pierwszej części zarzutu ósmego, dotyczącej naruszenia terminu przewidzianego w art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 3286/94 ..... II - 4394

— Argumenty stron ..... II - 4394

— Ocena Sądu ..... II - 4395

W przedmiocie drugiej części zarzutu ósmego, dotyczącej uchybienia przez Komisję obowiązkowi należytej staranności w zakresie terminu, który upłynął między zakończeniem procedury konsultacyjnej z Komitetem, o którym mowa w art. 7 rozporządzenia nr 3286/94, a wydaniem zaskarżonej decyzji ..... II - 4398

— Argumenty stron ..... II - 4398

— Ocena Sądu ..... II - 4398

W przedmiocie kosztów ..... II - 4400